

KÁLNICKÉ OZVENY

www.kalnica.sk

Ročník XXI. číslo 1 - máj 2017

Zdarma pre občanov Kálnice

200. výročie narodenia

Jozefa Miloslava Hurbana

Foto: Ján Valovič

OBEČNÉ ZASTUPITEĽSTVO INFORMUJE

Obecné zastupiteľstvo sa od 22. 11. 2016 do 15. 5. 2017 zišlo trikrát a prijalo nasledovné uznesenia:

131-2016/Z - OZ schvaľuje doplnený program rokovania OZ v bode rôzne: g) zrušenie obcej rady a berie na vedomie určenie overovateľov zápisnice.
 132-2016/Z - OZ berie na vedomie kontrolu prijatých uznesení.
 133-2016/Z - OZ berie na vedomie Stanovisko hlavnej kontrolórky k návrhu rozpočtu obce Kálnica na rok 2017 a k viacročnému rozpočtu na roky 2018-2019.
 134-2016/Z - OZ neschvaľuje Návrh rozpočtu na rok 2017, 2018-2019.
 135-2016/Z - OZ schvaľuje komisie pre inventarizáciu majetku obce k 31. 12. 2016.
 136-2016/Z - OZ berie na vedomie Návrh plánu kontrolnej činnosti hlavnej kontrolórky na I. polrok 2017.
 137-2016/Z - OZ schvaľuje príspevok obce Kálnica na jedného žiaka CVC pre rok 2017, vo výške 4 € / mesiac.
 138-2016/Z - OZ schvaľuje Zmluvu o zriadení vecného bremena od p. Jany Jelínkovej, bytom Bratislava, v časti pozemku CKN parc. 5184/1, k. ú. Kálnica, na uloženie NN pripojky.
 139-2016/Z - OZ schvaľuje predaj časti pozemku parc. č. 5184/4, k. ú. Kálnica, o výmere 12 m², p. Jane Jelínkovej, bytom Bratislava.
 140-2016/Z - OZ schvaľuje predložený harmonogram zasadnutí OZ v roku 2017.
 141-2016/Z - OZ ruší obecnú radu pri Obecnom zastupiteľstve v Kálnici.
 142-2016/Z - OZ schvaľuje rozpočtové opatrenie č. 5/2016.
 143-2016/Z - OZ schvaľuje doplnený program rokovania OZ v bode rôzne: d) kúpna zmluva na pozemok KN-C p. č. 5184/4 - Jana Jelínková, Bratislava a berie na vedomie určenie overovateľov zápisnice Mgr. Jaroslavu Durcovú a Annu Krchnavú.
 144-2016/Z - OZ berie na vedomie kontrolu prijatých uznesení.
 145-2016/Z - OZ schvaľuje rozpočet obce na r. 2017 a berie na vedomie návrh rozpočtu obce na r. 2018-2019.
 146-2016/Z - OZ berie na vedomie správu hlavnej kontrolórky obce o uplatňovaní zákona č. 211/2000 Z. z., kontrolovaného subjektu ZŠ s MŠ v Kálnici.
 147-2016/Z - OZ berie na vedomie správu hlavnej kontrolórky obce o kontrolnej činnosti hlavnej kontrolórky obce Kálnica za rok 2016.

148-2016/Z - OZ schvaľuje Dodatok č. 3 k VZN č. 8/2012 o určení dotácie na prevádzku a mzdy na žiaka pre dieťa materskej školy, školských zariadení a neštátne školské zariadenia so sídlom na území obce Kálnica (podľa zák. č. 668/2004).

149-2016/Z - OZ - schvaľuje v súlade s § 9a ods. 8 písm. e) Zákona SNR č. z 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov a v súlade s uznesením OZ obce Kálnica č.138-2016/Z zo dňa 9. 12. 2016 - predaj majetku obce a návrh kúpnej zmluvy, a to: - predaj novovytvoreného pozemku KN-C p. č. 5184/4, k. ú. Kálnica, ktorý vznikol na základe geometrického plánu č. 33165041-98/2015, zo dňa 6. 10. 2015, z pôvodného pozemku KN-C 5184/1, vlastnicky patriaceho obci Kálnica, zapísaného na LV č. 1. Kupujúci: Jana Jelínková, bytom Bratislava za cenu 12 m² x 11,19 € = 134,28 €;

- poveruje obecný úrad, aby spracoval všetky potrebné právne, ekonomické a organizačné opatrenia k zabezpečeniu realizácie hore uvedeného uznesenia a zverejnil kúpnu zmluvu na webovej stránke obce, resp. v Obchodnom vestníku.

150-2017/Z - OZ schvaľuje doplnený program rokovania OZ v bode rôzne: a) Spomienková slávnosť pri príležitosti 72. výročia oslobodenia obce Kálnica; b) Beh oslobodenia a berie na vedomie určenie overovateľov zápisnice MUDr. Lenku Benákovú a Milana Borcovana.

151-2017/Z - OZ berie na vedomie kontrolu uznesení prijatých na 15. zasadnutí OZ konaného dňa 1.2.2017 a prehľad prijatých uznesení a ich plnenie za rok 2016.

152-2017/Z - OZ schvaľuje vytvorenie redakčnej rady KO a jej členov: Mgr. Jaroslavu Durcovú, Dašu Kmeťovú a Jána Valoviča.

153-2017/Z - OZ schvaľuje uzatvorenie zmluvy na konzultačno-poradenskú činnosť k projektu Zhodnocovanie biologicky rozložiteľného komunálneho odpadu obce Kálnica s mesačnou odmenou 400 € s DPH, na dobu určitú, a to 12 za sebou idúcich kalendárnych mesiacov.

I. Ševčíková

Kto je zodpovedný?

Je to módný a dnes už nezvratiteľný trend. Pomaly z každého dvora sa ozýva štekot psa. V niektorých prípadoch ani nie jedného, ale dvoch, prípadne i viacerých. Pre milovníkov prírody takéhoto druhu nie je predsa nič ľahšieho, ako kúpiť si štvornohého priateľa. Tiež zavesiť na bránu tabuľku s nápisom: „Tu som pánom ja!“, „Tu strážim ja!“ alebo „Pozor trhám!“ Nie každý však psíka zaeviduje a označí ho známku. Respektíve, nie všetkých svojich miláčikov. Nestačí iba jedného. Len málokto z týchto chovateľov vedia a chcú sa o svoje zvieratá aj primerane starať. To, že ho zavru do dvora alebo do koterca a dajú mu raz, či dvakrát za deň jesť, je len veľmi málo na to, aby sa dalo hovoriť aspoň o dostatočnej starostlivosti.

Čo však je horšie, všetci nedokážu ani to spomínané minimum. Preto sme často svedkami situácií, že psy voľne pobežujú po obci, bez akéhokoľvek dozoru, bez toho, že by o tom ich majitelia vedeli. Alebo o tom vedia? Len sa tak tvária, že za to nemôžu? Vtedy nastupuje strach. Deti sa boja ísť do obchodu, či do školy, aby ich havo neuhryzol. Dievčatá, ale aj ženy sa boja každého psa, ktorý sa k nim blíži. Nezáleží na tom, či je malý alebo veľký. Aj dospelí chlapi občas strácajú odvahu, keď sa sami ocitnú zoči-voči štvornohému bojovníkovi s hrozivými tesákmi.

To je jeden, nebezpečný aspekt, zapríčinený nekontrolovaným pohybom psov po dedine. Druhý, menej nebezpečný, ale veľmi nepríjemný, je pribúdajúci počet kôpok rôznej veľkosti pred našimi záhradkami, hlavne však na chodníkoch. Ak tipujete, ako vznikli, myslíte si správne. Áno, zostávajú po štvornohých priateľoch človeka. A nielen po tých, čo sa túľajú bez dozoru. Nezriedka sa stáva, že hrdý majiteľ psa s uspokojením sleduje, ako tento uľavuje svojim vnútorňosťami priamo na verejnom priestranstve. Že by mal zobrať vrečko, po svojom miláčikovi upratať, to mu ani nenapadne. Že spoluobčanom spôsobuje nepríjemnosti, alebo problémy, to jeho nezaujima. A sú aj takí, čo pravidelne akosi pozabudnú na chvíľu zavrieť bránu na ulicu, aby psík mohol vybehnúť von zo dvora a vyvenčiť sa.

Hovoríme niekedy, že žijeme v našej dedine ako jedna veľká rodina. Nuž, ale robí sa toto v dobrých rodinách? Nemohli by sme byť voči sebe zodpovednejší a ohľaduplnejší? Nemalo by nám viac záležať na čistote a vzhľade nášho okolia? Som presvedčený, že áno. Predsa to, čo sa nepáči mne, nebudem robiť iným. Skutočnosť, že chodníky v obci sú plné výkalov a na prechádzke musíme dávať pozor, aby sme do nich nestúpili, asi nevyhovuje nikomu. Možno ani tým, ktorí za tento stav môžu. Nie sú to však psy. Tie sa správajú len tak, ako im vedia ich pudy a zákony prírody.

Preto nenadávejme na psy, tie za to skutočne nemôžu.

Ing. Ján Krchnavý, starosta

Zmeny v odvoze odpadov

Po vynútenej zmene vývozu vytriedených zložiek odpadu (sklo, plasty, kovy a papier) od 1. júla 2016, keď Technické služby mesta Nové Mesto nad Váhom vypovedali zmluvu o vývoze, sme museli urýchlene hľadať inú spoločnosť pre zabezpečenie vývozov. Dohodli sme sa so spoločnosťou Máriaus Pedersen Trenčín, ktorá nám od 1. 7. 2016 túto službu poskytuje a od 1. 1. 2017 zabezpečuje vývoz všetkých zložiek odpadu z Kálnice, včítane komunálneho odpadu. Nový vývozca má zaužívaný iný systém práce, konkrétne pre komunálny odpad vyžaduje označenie zberných nádob vlastnými nálepkami s logom spoločnosti. Tieto nám v potrebnom množstve dodal a obec ich nalepila na smetné nádoby. Prvé skúsenosti s nimi sú také, že niektoré sa časom začínajú odlepovať, čo môže spôsobiť až ich odpadnutie. Preto je potrebné nálepky pravidelne kontrolovať, prípadne ich upevniť použitím kvalitného lepidla alebo lepiacej pásky. Pri výmene starej nádoby za novú nezabudnúť nálepku premiestniť, aby sa nestalo, že nová nádoba ostane nevyvezená. Pracovníci f. Pedersen odvezú odpad len z nádob označených nálepkou.

Zmena nastala aj u vývozu odpadových vôd z domových žump. Obec Beckov, ktorá vývozy v minulosti vykonávala, z technických príčin túto činnosť ukončila. V súčasnosti si občania vývoz obsahu svojich žump môžu objednať u pána Mozolu, č. tel. 0905 528 676, alebo u pána Havierníka, č. tel. 0944 130 549, ktorí majú na vývoz splaškových vôd oprávnenie a ich likvidáciu realizujú na ČOV v Novom Meste nad Váhom.

Ing. Ján Krchnavý

Pozvánka na VI. ročník Hviezdicového výstupu

Obecný úrad v Kálnici, Miestny odbor Matice Slovenskej a Turistický oddiel vás srdečne pozývajú na VI. ročník Hviezdicového výstupu na Ostrý vrch, ktorý sa organizuje 1. septembra 2017 pri príležitosti Dňa ústavy Slovenskej republiky. Organizátori sa tešia na malých i veľkých, mladých i starších, deti a mládež, ženy aj mužov, a veria, že bude pokorený minuloročný rekord v návštevnosti.

JD

Nepoučiteľní

Ľišiel som na bežnú kontrolu funkčnosti čerpacej stanice a vodojemu. S prekvapením som zistil, dve neprijemné záležitosti. Niektorí sa nám neoprávnené dostali do ochranného ochranného pásma vodojemu a niektorí naďalej a opakovane vyvážajú rôzny odpad k potoku, do tesnej blízkosti čerpacej stanice vody. Zatiaľ sa mi páchatelov nepodarilo zistiť.

V prvom prípade som presvedčený, že to boli deti ktoré boli videné ako sa hrali na plochej streche vodojemu. Aby sa tam ľahšie dostali, vytrhli ochranné mriežky a sieťky na boku vodojemu na vetracích šachtách, ktoré im poslúžili ako priečka rebríka, pričom pozhadzovali i odkvapové dažďové riny. Po odstránení časti vstupnej dverovej výplne, napriek zamrzovaniu dvier, pretiahli sa zrejme zo zvedavosti dovnútra vodojemu. Škoda to síce veľká nebola, ale následky mohli byť veľké. Popri možnosti pádu nielen zo strechy, ale i v priestore vodojemu, kde je 250 m³ vody, cez nechránené vetracie otvory, do vody sa mohlo dostať i vtáčvo, prípadne hľadavce. Mohlo by to zapríčiniť znečistenie pitnej vody vo vodojeme. Navyše, v priestore vodojemu sa používa k dezinfekcii koncentrovaný chlórnan sodný, ktorý pri dotyku spôsobuje popáleniny a manipulácia s ním vyžaduje prísne bezpečnostné podmienky. Deti si to nevedomouj, mali by si to, ale uvedomiť rodičia, ktorí by mali vedieť, kde sa deti chodia hrať, aby nebolo neskoro. Že to boli deti, svedčí i zabudnutý nájdený červený šál so Spidermanom a papieriky od sladkostí. I keď poškodenie bolo urýchlene provizórne opravené, bude si táto skutočnosť vyžadovať ešte dôkladnejšiu opravu i technické zabezpečenie.

V druhom prípade je nepochopiteľné, že ešte existujú občania, ktorí napriek rozsiahlemu

separovanému zberu a likvidácii komunálneho odpadu vyvážajú rôzny odpad do prírody. Odpad, ktorý sa dá sčasti odovzdať na zberovom dvore obce i skompostovať a ďalej využiť. Takéto svojvoľné, nežiaduce, vytváranie smetiska, zvlášť v blízkosti ochranného pásma, vytvára ďalšie hygienické problémy. Môže zapríčiniť i prípadné obmedzenie dávky pitnej vody do obce, čo si asi nikto neželá.

Z tohto dôvodu, nakoľko je ťažko niekoho prichytiť pri čine, odporúčam vedeniu obce, v snahe zistiť tých, ktorí nám robia neporiadok a im to i dokázať, zakúpiť a nainštalovať na problematické a sledované miesta fotokameru. Následne zistených narušovateľov postihovať verejným oznámením a odvezením odpadu na ich vlastné náklady.

Budem rád, ak i tento príspevok napomôže k náprave uvedených zistení.

Ing. Miroslav Borcovan

Spracovanie odpadov z dreva

Platný zákon o odpadoch č. 79/2015 v znení neskorších noviel a predpisov kládie zvýšený dôraz na nakladanie a spracovanie skupiny biologicky rozložiteľných odpadov. Do tejto kategórie patrí, okrem odpadov vznikajúcich pri údržbe verejných priestranstiev, tiež veľké množstvo odpadu z orezu ovocných drevín a kríkov, predovšetkým v jarnom období, ale i počas celého roka. Konkrétne túto oblasť naša obec rieši prostredníctvom projektu „Zhodnocovanie biologicky rozložiteľného komunálneho odpadu v obci Kálnica“, pre ktorý máme schválené finančné prostriedky z rezortu Životného prostredia, z programu Kvalita životného prostredia. Aktuálny stav je taký, že obec má podpísanú Zmluvu o poskytnutí nenávratného finančného príspev-

ku so Slovenskou agentúrou životného prostredia v Bratislave a ukončené verejné obstarávanie na dodávku technických zariadení na spracovanie, manipuláciu a dopravu biologického hmoty. Projekt zahŕňa strojné zariadenia v rozsahu: traktor, predný nakladač, ramenový nosič kontajnerov, veľkoobjemové kontajnery, drvič konárov a prives za traktor v prevedení sklápač. Po ukončení verifikácie výsledkov verejného obstarávania, ktorú v súčasnosti vykonávajú pracovníci Ministerstva životného prostredia SR, bude možné začať pripravovať kúpne zmluvy a dodávku zariadení. Predpokladáme, že do konca leta by mohla byť technika kompletne dodaná a v jeseni začneme so skúšobnou prevádzkou.

Ing. Ján Krchnavý

Hurá ...

Autor článku „HURÁ, zase bude divadlo“ v minulom čísle Kálnických ozvíen sa pokúša zvaliť vinu za nie celkom vydatené vystúpenie na ozvučenie v kultúrnom dome. Je to možno najľahšie najšť nejakú výhovorku, ale nie je to tak. Ani na rečiach, šírených z istého zdroja, že starosta nachystal vybité mikrofóny, nebolo ani za mak pravdy. Naopak, akumulátory v mikrofónoch boli na

skúšku i na vystúpenie nabité na plnú kapacitu. Obec členom súboru vyšla plne v ústrety. V priebehu nacvičovania bezplatne poskytovala priestory KD na skúšanie, dokonca, keď bolo chladnejšie, sálu kultúrneho domu vykurovala, len aby mali maximálnu pohodu a všetko dobre dopadlo.

Je potrebné zdôrazniť, že ozvučenie v sále je v dobrom stave a pre potreby vy-

užívania KD plne postačujúce. Len treba vedieť ako ho správne používať a nastaviť.

Ak je ale pravda, čo uvádza autor článku, že ani v druhej rade nebolo počuť, čo sa na scéne hovorilo, chyba nebola ani v mikrofónoch, ani v reproduktoroch. Treba ju hľadať niekde celkom inde. Súhlasím s ním, že je to dosť veľký nedostatok, ktorý však mohol a mal byť odstránený ešte počas skúšok. Nevie, prečo sa tak

nestalo. Nad tým by sa mal zamyslieť niekto iný, určite nie starosta.

Dovtedy aj odvtedy sa v sále kultúrneho domu konalo a koná mnoho vystúpení, pri ktorých sa ozvučenie využíva, vystupujú tu aj viaceré divadelné súbory. Problém s tým, že by v hľadisku nebolo počuť, čo hovoria účinkujúci na scéne, ale v žiadnom inom prípade, okrem súboru Kálnická studienka, nebol.

Ing. Ján Krchnavý

Nadišiel čas lásky a štedrosti

V kultúrnom dome v Kálnici sa 13. decembra 2016 konalo stretnutie primátorov, starostov, matrikárok a účinkujúcich na občianskych obradoch a slávnostiach z celého Trenčianskeho samosprávneho kraja.

Tradičné vianočné stretnutie pripravili Trenčianske osvetové stredisko v Trenčíne v spolupráci s obcou Kálnica a Mikroregiónom Beckov – Zelená Voda – Bezovec. Starosta obce Ing. Ján Krchnavý vo svojom príhovore prezentoval históriu a súčasnosť obce. Prítomní boli obdarovaní tromi nádhernými darčekom v podobe milého vystúpenia detí MŠ, kreatívneho vstupu žiakov ZŠ a spevácka skupina Šípkari oživila niekoľko dávno zabudnutých čarovních kálnických piesní.

Starosta obce a Ing. Mgr. Žaneta Matúšová, riaditeľka Trenčianskeho osvetového strediska v Trenčíne, za rodinu „zpozákov“ zablahoželali Janke Kuhajdovej zo Bziniac pod Javorinou. V septembri v Banskej Bystrici jej bolo udelené Zlaté srdce – celoslovenské ocenenie pri príležitosti 25. výročia vzniku Združenia ZPOZ Človek v SR za dlhoročnú prácu na úseku zborov pre občianske záležitosti.

Po popoludní strávenom v priateľskej a družnej atmosfére sa zúčastnení ľúčili so slovami: „Nech pokoj, láska a porozumenie zavládnu v srdciach všetkých ľudí.“

Luciba Záhumenská

Otvorenie turistickej sezóny

Turistický oddiel pri TJ Zavažan Kálnica otvoril turistickú sezónu vychádzkou na Zbojnický vrch, ktorá sa konala dňa **11. marca 2017**. Aj keď počasie nám veľmi neprialo, fúkal silný, studený vietor, zišlo sa nás 12 dospelých, 2 deti a 1 štvornohý priateľ. Aj napriek tomuto nepriaznivému počasiu nám to neubralo na dobrej nálade. Prvá zastávka bola pri 12 mesiacikoch, kde sme si krátko odýchli, občerstvili sa a za spevu vtáčikov sme sa pobrali do cieľa našej vychádzky. Na Zbojnickom vrchu fúkalo ešte viac, a aj keď nás poriadne oziabalo, muži z našej partie založili oheň a poopekali sme si všetko, čo sme si priniesli. Všade naokolo sa na nás šibalsky usmievali snežienky, ktoré akoby nám tíško šepkali, že jar máme už pred dvermi. Potešení z prvého jarného kvietka a posilnení špekáčikmi sme sa vybrali na cestu späť. Tešíme sa na ďalšie vychádzky, ktoré zorganizuje TO TJ Zavažan Kálnica. **JD**

Foto: Ján Valovič

Užitočný seminár

Tohto roku sme si začiatkom mája – tak, ako desať rokov predtým – pripomenuli koniec najstrašnejšieho obdobia v dejinách ľudstva – koniec 2. svetovej vojny. Je to takmer čas celého života jednej generácie. Preto, pochopiteľne, ubúda aj počet tých, ktorí ju priamo zažili. A mladší, ktorí sme v tých dobách ešte nežili, by sme si ich mali viac ctíť. Ba, a je to hanba, mnohí z najmladšej generácie ani nevedia, prečo je 8. máj štátny sviatok. Aj masovokomunikačné prostriedky by nemali len v jeden deň „vybaviť túto záležitosť“ vysielaním takmer 24 hodín len tejto témy, čím až presýtia svojich divákov. Podľa môjho názoru im chýba atraktivnosť a systematický, premyslený, pôsobivý a neformálny prístup k tejto téme najmä vo vzťahu k mladej generácii aj v ostatných dňoch roka.

O takýto prístup sa pokúsili OV SZPB a ZŠOS v Novom Meste nad Váhom, usporiadatelia seminára pre žiakov základných a stredných škôl, 18. mája 2017 v Novom Meste nad Váhom pod záštitou ministra školstva P. Plavčana, predsedu TSK J. Bašku a primátora mesta J. Trsteniského.

Po úvodnom slove predsedu OV SZPB p. Hulinka vystúpili so svojimi príspevkami zástupcovia Múzea SNP v Banskej Bystrici p. Kováčová, ktorá prítomným ponúkla adekvátnou formou stručný historický prierez vzniku a vývoja foriem a prejavov pravicového extrémizmu až po dnešok, a to nielen v domacom, ale aj zahraničnom kontexte. P. Vígaš podal pútavou formou najpodstatnejšie informácie o jednotlivých častiach Múzea SNP v Banskej Bystrici.

Medzinárodný charakter seminára dodalo vystúpenie riaditeľky Múzea v Uherstvom Hradišti p. Polákovéj. Vo svojom zaujímavom vystúpení zrozumiteľne a jasne ukázala, aké následky má extrémizmus a jeho forma nacionálny socializmus a fašizmus a ako proti nemu bojovali obyvatelia Podjavorinského kraja – konkrétne na Holubého chate. Možno ani vy neviete, že obyvatelia tohto zariadenia počas rokov 1939 až 1945 pomohli prežiť viac ako 3000 prenasledovaných v ohrození života. Sú to tri naše Kálnice.

Riaditeľ ZŠOS v Novom Meste nad Váhom p. J. Hargaš vo svojom príspevku predviedol účastníkov seminára po pamätníkoch a pamätných miestach SNP a vzdoru proti fašizmu a vojnovému násiliu v našom kraji pod Javorinou. Zdôraznil, že sú to miesta, ktoré by sme mali pre ich odkaz poznať, rozumieť ich odkazu a vážiť si ho. Myslím si, že aspoň raz za svoj život by sme mali tieto miesta osobne navštíviť.

Nechcem mentorovať, ale v dobrom sa na zlé rýchlo zabúda. Myslím si, že aj najmladšia generácia by mala zmeniť svoj vzťah k tejto našej minulosti. Nie je mojim poslaním analyzovať príčiny jeho vzniku. Ale aj to by mohli byť kvapky do mora aktivít pre to, aby nezabudli, že mier a pokoj nie sú samozrejmosť. A okrem toho, je treba – a nielen v školách – si uvedomovať aj to, že je otázkou cti a hrdosti poznať naše vlastné dejiny.

Bolo by preto dobré, aby sa takéto podujatia, ktoré prispievajú k posilňovaniu vlastenectva, usporiadali aj pre ďalšie školy.

Ing. Milan Bušo

Pravá kálnická zabíjačka

Zabíjačka bývala na slovenskej dedine vždy príležitosťou na veľké rodinné stretnutie. Bola spojená s viacerými tradíciami, a tak tvorí toto obdobie súčasť kalendára ľudových zvykov. A aby zabíjačka čo najviac pripomínala rodinnú oslavu, každý účastník si z nej odniesol výslužku, ako z poriadnej svadby.

Domáca zabíjačka v réžii skúseného mäsiara – to je síce kopec roboty, ale aj príjemne strávený deň a zábava. Keď sa pred tromi rokmi obecné zastupiteľstvo rozhodlo, či zorganizovať prvú „pravú kálnickú zabíjačku“, malo obavy hlavne z toho, či sa úsilie vynaložené na prípravu zabíjačkových dobrot vyplatí, či sa stretnie s pochopením a kladným ohlasom u občanov. Bolo obtiažne odhadnúť, aké množstvo surovín zabezpečiť a o aké výrobky bude záujem. Aby všetko dopadlo k spokojnosti, prípravy boli dôkladné a niekoľko dní vopred. Na radosť všetkých zúčastnených výrobky boli chutné a všetky „sa minuli“.

Samozrejme, poučili sme sa z chýb a nedostatkov a tie sme sa snažili v nasledujúcich rokoch eliminovať. Hoci každoročne kupujeme viac a viac mäsa a surovín, nedokážeme uspokojiť všetkých záujemcov. Výrobky sú totiž čerstvé a veľmi chutné. Ved' rokmi overené a zaužívané postupy má každý mäsiar a každý ten svoj postup považuje za jediný a správny. A u „majstrov mäsiarov Lintnerovcov“ to skutočne platí.

Týmto by som im chcela vysloviť poďakovanie, že sa už tretí rok nezištne podujali pomocou organizátora pri spracovaní mäsa a príprave zabíjačkových špecialít. Obdobie fašiangov a zabíjačiek je síce ešte ďaleko pred nami, no ako vyriešiť problém uspokojenia všetkých, resp. väčšiny občanov, je zatiaľ gordickým uzlom.

Ingrid Ševčíková

Rekonštrukcia sochy

Dominantou nášho cintorína je popri zrekonštruovanom dome smútku so zastrešenou plochou mohutný kríž so sochou ukrižovaného Pána Ježiša Krista. Vypína sa v hornej časti cintorína už takmer storočie. Po minuloročnej jarnej brigáde klubu dôchodcov dostal nové nátery a zdalo sa, že vydrží ďalšie desaťročia. Kríž je stále v poriadku, ale objavil sa iný, nečakaný problém. Ani kamenná socha nie je večná, i na ňu pôsobí zub času. Ku koncu roka odpadli z korpusu Pána Ježiša nohy od členkov. Pozorní občania, ktorí túto zmenu zaregistrovali, odpadnutú časť nôh zdvihli a odložili pre ulahčenie opravy. Núkal sa viacero riešení uvedenia kríža do pôvodného stavu. Zo začiatku sa ako najvhodnejšie zdalo zakúpenie novej sochy. Pri preverovaní sortimentu špecializovaných obchodov sa ukázalo, že korpusy s vyhovujúcimi rozmermi a vhodného tvaru nie sú na trhu k dostaniu. Oslovili sme preto výtvarníka, pána Jána Hubinského z Rakolúb so žiadosťou o opravu a reštauráciu pôvodnej sochy. Ochetne sa na túto prácu podujal, avšak už po niekoľkých hodinách práce, keď sa z korpusu postupne odlupovali ďalšie časti, skonštatoval, že ani táto cesta nie je schodná. Navrhol iné riešenie: vyrobiť novú sochu rovnakého tvaru i rozmerov. Na tom sme i zostali. Po dňoch usilovnej práce bolo dielo hotové a od 18. mája 2017 je na kríži nainštalovaná nová socha, ktorá mu vrátila jeho predošlý vzhľad. Čistými tvarmi a sviežimi farbami mu dodala vyššiu estetickú úroveň.

Ing. Ján Krchnavý

Beh oslobodenia

Sobota 8. apríla 2017 sa niesla v Kálnici v športovom duchu. Spoločne s obcou Kočovce a Novým Mestom nad Váhom zorganizovali v tento deň Beh oslobodenia. Cieľom podujatia bolo usporiadanie bežeckých pretekov na počesť rumunských osloboditeľov. Preteky sa zopakovali po 70 rokoch, kedy si prvýkrát desiatí kálnickí bežci odbehli trasu z Kálnice do Rakofúb k pomníku padlých rumunských vojakov a späť. O obnovenie tradície sa pričínil **Mgr. Miroslav Masár**, ktorý si z detstva pamätá preteky ako divák. Teraz však ako riaditeľ pretekov sa mohol po dlhých rokoch aktívne podieľať na organizovaní tohto podujatia.

Športovcom počasie prišlo a využili túto príležitosť zasúťažiť si. Za výbornej atmosféry sa na štart postavilo **112 bežcov**. Po registrácii prihlásených a zoradení na hlavnej ulici odštartovala hlavná rozhodkyňa Janka Beňačková preteky výstrelom. Zabehnúť si prišli všetky vekové kategórie nielen z Kálnice, ale aj z okolitých miest a obcí, dokonca i z Čiech a Rumunska. Všetci účastníci úspešne a bez zranenia prebehli cieľovou rovinkou a všetkým sa ušli pamätné medaily.

Zastúpenie za Kálnicu bolo v počte 19 bežcov – Miroslav Bušo, Ján Bolech, Matúš Gašpar, Miloš Valovič, Jakub Šicko, Ján Pažitný, Zuzana Jánošíková, Martin Benák, Andrea Krchnavá, Peter Filip, Ján Filip, Ján Krchnavý, Radoslav Šicko, Zaneta Potočková, Milan Ďuriš, Michal Feník, Martina Šicková, Eva Jamrichová, Adela Pastiriková.

Na popredných miestach sa vo svojej kategórii mladších mužov na 4. mieste umiestnil Miroslav Bušo s časom 21:14 min, v kategórii starších mužov na 12. mieste bol Ján Bolech s časom 23:43 min. V prvej kategórii žien za Kálnicu bežala Eva Jamrichová a obsadila 13. miesto s časom 33:28 min a v kategórii starších žien sa na stupeň víťazov postavila Zuzana Jánošíková, obsadila 3. miesto s časom 27:03 min.

Najrýchlejší bežec **Tomáš Michalec** z AŠK Fenix Bratislava zabehol päťapokilometrovú trasu za 18:25 minúty a stal sa absolútnym víťazom pretekov. Medzi ženami bola absolútnou víťazkou Jana Úradníková z TJ Družba Piešťany, ktorá trať absolvovala za 21:29 min.

Víťazi boli odmenení pamätnými pohármi a tiež darčekom od domácich sponzorov. Ján Krchnavý Grimutovský odovzdal najstaršiemu účastníkovi „grimut“ pálenku dlhovekosti, víťazka žien dostala destilát zmesi propolis a liečivých bylín „pavlechovku“ od Ľuboša Pavlecha a med a výrobky z medu daroval Tibor Valovič najstaršej účastníčke. Najmladšiemu bežcovi odovzdal iontový energetický nápoj Adam Masár (vnuk Miroslava Masára), ktorý trénuje lyžovanie na tráve tradične aj v Kálnici a je reprezentantom Slovenska v tomto športe. Lyžovanie na tráve je neodmysliteľne naviazané na obec Kálnica, nakoľko toto mladé športové odvetvie bolo v rámci Československa založené práve zásluhou mnohých významných pretekov usporiadaných v našej obci. Masárska škola Remas Piešťany obdarovala absolútneho víťaza poukazom na masársky kurz, odovzdal ho majiteľ a zároveň riaditeľ preteku p. Miroslav Masár. Starosta Ing. Ján Krchnavý venoval absolútnemu víťazovi cenu, akú získal víťaz pred 70 rokmi – kálnickú slivovicu.

Obec pri príležitosti usporiadania Behu oslobodenia privítala rumunskú veľvyslankyňu Stelutu Arhir. Spoločne so starostami obcí Kálnica a Kočovce a primátorom Nového Mesta nad Váhom položili vence k pamätníku padlých Rumunov v Rakofúboch.

Príbuzní prvých kálnických atlétoch prevzali od starostu obce pamätné fotografie a medaily.

Kultúrny priebeh športového podujatia spestrili svojim programom kálnickí speváci Šípkarí. Navcvičili a zaspievali aj rumunskú pieseň, ktorú pred 70 rokmi spievali kálnickí speváci odchádzajúcim rumunským vojakom.

Podakovanie patrí všetkým usporiadateľom za vykonanú prácu a odhodlanie pre zorganizovanie skvelého športového dňa. Vďaka tiež za aktívnu účasť a úsilie miestnemu hasičskému zboru pod vedením Milana Borcovana.

Za finančné príspevky organizátori ďakujú týmto sponzorom: TSK, Mestu Nové Mesto nad Váhom, obciam Kálnica a Kočovce, firmám Hella, Lauris, Ski centrum Kálnica, Drevopam Kálnica, Ronasteel Kálnica, Trial Kočovce, Vinalma Trenčín, Remas Piešťany.

Úspešnú akciu zastrešoval Trenčiansky samosprávny kraj.

Lubica Gondárová

Foto: Ján Valovič

Spomienka na osloboditeľov

Každoročne v apríli si pripomínáme oslobodenie našej obce spod nadvlády nemeckých okupačných vojsk. Kálnicu oslobodili vojaci 4. rumunskej armády, ktorí 6. apríla 1945 vstúpili do dediny z juhozápadného smeru od Sochoňa a zahnali na útek posledné zvyšky fašistických vojakov. Tento deň sa stal pre našu obec dňom oslobodenia.

Spomienková slávnosť sa už tradične konala v parku J.M. Hurbana v podvečer 6. apríla 2017. Na začiatku odznela slovenská štátna hymna, po nej žiačka materskej školy Veronika Baťková predniesla básničku o partizánoch a nasledoval príhovor starostu obce. Zdôraznil v ňom odkaz doby, na ktorú sme spomínali a hlavné posolstvo pre nasledujúce generácie: Už nikdy viac nedopusť podobné hrôzy a skazu. Piesňou „Drum bum“, ktorú si v roku 1945 spievali rumunskí vojaci, oživil podujatie členovia spevokolu Šípkarí. Po nej prinavrátila spomienky prítomných na udalosti z jari roku 1945 pani Ruženka Bandurová peknou básňou zachytávajúcou radostnú atmosféru prvých slobodných dní.

Spomienku na osloboditeľov ukončili zmesou krásnych kálnických pesničiek Šípkarí a zástupcovia obce položením venca vďaka k pamätnej tabuli s menami obetí druhej svetovej vojny z radov našich občanov na budove základnej školy.

Ing. Ján Krchnavý

Foto: Ján Valovič

Jozef Miloslav Hurban spája ľudí aj po dvesto rokoch

Jozef Miloslav Hurban je bezpochyby veľkou a obdivuhodnou osobnosťou nášho národa a evanjelickej cirkvi augsburského vyznania. To, že bol veľikánom je zrejme aj z toho, že aj po dvesto rokoch si ho pripomínáme s veľkou úctou a záujmom o jeho život a dielo, ktoré nám má čo povedať aj po toľkých rokoch. Hurban bol štúrovec. A bol na to aj patrične hrdý, pretože bol hrdý na blízke priateľstvo s Ľudovítom Štúrom. Vlastne by sme mohli povedať, že stretnutie so Štúrom počas študentských čias na lýceu Hurbanovi zmenilo život. Hurban patril do úzkeho kruhu štúrovcov, v ktorom boli Štúr, Hurban a Hodža. Podobne, ako aj Pán Ježiš Kristus mal z dvanástich učeníkov troch najbližších, Petra, Jakuba a Jána, ktorí s Ním boli pri najdôležitejších chvíľach, ako napríklad na hore premenenia, pri vzkriesení Jairovej dcéry, či v Getsemanskej záhrade. Okrem Štúra, Hurbana a Hodžu však bola celá generácia štúrovcov, spomeňme aspoň Sama Chalupku, Andreja Sladkoviča, Janka Kráľa, či Jána Bottu...

Žijeme v období, kedy sme si po sebe pripomínali tri dvesté výročia narodenia týchto najvýznamnejších štúrovcov. V roku 2011 to bolo dvesté výročie narodenia Hodžu, v roku 2015 Štúra a v tomto roku Jozefa Miloslava Hurbana, ktorý sa narodil na starej fare v Beckove, kde pôsobil ako farár jeho otec Pavol Hurban. Toto krásne výročie sme si pripomenuli na deň presne, 19. marca, celonárodnými oslavami a slávnostnými službami Božími v Beckove. Môžeme byť naozaj hrdí na to, že sa Jozef Miloslav Hurban narodil práve v Beckove, no i s Kálnicou je jeho život spojený, pretože práve v Kálnici mal Hurban krstných rodičov, ku ktorým chodieval. A chodieval sem naozaj krásnou cestou cez Lipky, kde sa pri príležitosti tohto okrúhleho výročia otvoril Hurbanov náučný chodník, po ktorom deň pred oslavami prišiel do Kálnice na odhalenie pamätnej tabule, okrem iných, aj náš župan Jaroslav Baška.

Sám som týmto chodníkom prešiel o niečo skôr a musím povedať, že sa nečudujem Hurbanovi, že sa rozhodol práve o týchto krásnych miestach v okolí Beckova a Kálnice napísať báseň *Po padesát letech*. Štúrovci mali veľkú lásku k prírode, najmä tej slovenskej. To môžeme vnímať v celej štúrovskej literárnej a básnickej tvorbe. A tiež v tom, že štúrovci, a takisto Hurban, písali cestopisy. Ale vráťme sa k Hurbanovej básni *Po padesát letech*. Táto Hurbanova báseň je tiež dôkazom, že mal pozitívny vzťah k svojmu rodisku. „Hory moje bukohojné, temné moje daubrawy, proč jste nyní tak pokojné, tak nezna-lé oslavy? ... Nad Lašidem, v „Klíža“ stráni, u mračných hor Kálnice skalné Beckova balvany i báječné „Skalice“; „Červenhora od Trenčína i vy „Lipky“ do-

jemné, kudy do „Daránských mlyna“ vodili chodníčky mne, i ty „Záborie“, milostné a v „Trbockém“ mha siva i „Potôčky“, ku niž zlostné vetry dují z „Sichrova“; i „Miškovská“ i „Zaháje“ „Za mostkom“ a „Hrabovnik“ – vy mého dětinství ráje, vy mých tužeb zdroj a vznik!“ Krásne vyznanie mapujúce krásy Beckova a Kálnice.

Hurban zasahoval do mnohých oblastí. Do politiky, literatúry, vydával viaceré noviny, ale jeho prvotné poslanie bolo zvestovanie Božieho slova, pretože bol evanjelickým farárom ako jeho otec. Hurbanovci sa tak stali jednou z typických farárskych rodín, kde sa toto poslanie akoby dedilo z pokolenia na pokolenie. Hurban prišiel do politiky v ťažkých časoch, keď sa potreboval slovenský národ ubrániť pomadžarčeni. Nebola to jednoduchá doba. Potom prišli roky revolúcie 1848–1849, kde išlo aj Hurbanovi o holý život, a skutočne to bola Božia milosť, ktorá ho zachránila pred guľkou, či šibenicou, ktorú mu stavali pred jeho vlastnou farou v Hlbokom. Pred väzením už ale neunikol, bol dvakrát väznený a bol by aj tretí krát, keby žil dlhšie, pretože z posledného žalára ho „vyslobodila“ jeho vlastná smrť. Ale ťažké časy boli počas Hurbanovho pôsobenia i v cirkvi. Pred revolúciou to boli snahy maďarských kalvinistov o úniu s evanjelikmi aug. vyznania, čím by sa vlastne stratila identita cirkvi a musela by urobiť mnoho ústupkov v svojom učení. Aj Hurbanovou zásluhou k únii, ktorá mala byť iba jedným z nástrojov pomadžarčenia, nikdy nedošlo. Po revolúcii prišli roky, v ktorých bojovala evanjelická cirkev medzi sebou navzájom, keď sa rozdelila na dve časti, tých, ktorí prijali cisárov Patent a tých, čo ho odmietali a hovorili si autonomisti. Hurban bol na strane Patentu a po Kuzmánym sa stal aj patentálnym biskupom. Ale to nebolo to jediné, za čo Hurban bojoval. V Hurbanovej dobe v cirkvi prevládala takzvaný racionalizmus a liberalizmus. To znamenalo, že živá viera v Krista sa dostávala do úzadia a prevládali snahy o pokrok a do cirkvi sa dostávala nezdravá politika. Hurban to tvrdo kritizoval a niekedy bol naozaj veľmi tvrdý v svojej kritike, čo si aj sám priznal: „My každý blud, hřích a převrácenost jeho vlastním jmenem jmenujeme; ovšem přiznáme se k mlobám svým, tu i tu volíme slovo ostřejší, kdežto bych při větši mírnosti mohli volit mírnejší slovo. Nech nám je již Pán milostivý, který tolik nám ukládá mrzutých bojů s lidmi tvrdé šíje a zarostených uší.“ Ale Hurban bol ako farár, senior a biskup tvrdý aj sám na seba. Jeho modlitbu pred kázňou by sme sa mali modliť všetci farári v našej cirkvi, pred tým, než vstúpime na kazateľnicu: „...Nuže zachovejmež sobě to, a při každé chůzi na kancel a před oltář pomodlemež se: Pane dej mi známost dobrou cností Tvých, a zapomenuti cností mých, dobyh se sebe, ale Tebe Ukřížovaného zvěstoval lidu krví Tvou drahou vykoupenému!“ Hurban bol ako senior tiež tvrdý v napomínaní jedného z farárov v svojom senioráte, ktorému napísal okrem iného aký by podľa neho mal byť evanjelický farár: „v cirkwi Ew. je kněz nosič kříže, táť jeho prednost nejobzvlášnejší. Mnozí kříž ten hned odhazují aneb si ho z ramene na rameno prehazují.“ Keď sa pozrieme na to všetko, čo Hurban v živote dosiahol a dokázal, čakáme, že bude na to aj náležite pyšný, avšak Hurban ukazuje aj svoju pokoru, a to vo výroku: „Všetko, čo som vykonal, nedala mi učenosť, ale láska ku Kristovi a k cirkvi.“

Sám som sa rozhodol, že v tomto Hurbanovom roku sa dozvieme o Hurbanovi viac a priblížim si túto dôležitú, ale aj veľmi zaujímavú osobnosť, ktorá vyrástla v tomto detstva raji beckovsko-kálnickom. Najviac sa však dozvieme o Hurbanovi, keď budeme či-

Foto: Ján Valovič

tať jeho dielo, ktoré tu po sebe zanechal. Napriek tomu, čo povedal o Hurbanovi literárny kritik Alexander Matuška, že dnes sú jeho verše a prozaické diela nečitateľné, som si sadol a prečítal aspoň čo to z Hurbanovej tvorby. A zistil som, že je čitateľná a ešte aj zaujímavá, obohacujúca a inšpirujúca, a to aj napriek tomu, že vznikala zhruba pred 150 rokmi. A tak prostredníctvom jeho literárnej a básnickej tvorby, či zachovanej korešpondencie, Hurban vychováva aj mňa a prehovára mi neraz priamo do srdca. Ako veriacemu človeku a farárovi mi veru má čo povedať. Aj keď mi pri skúmaní jeho života akosi nesesedela jeho ostrosť v kritike, moje uznanie si získal tým, že si to sám priznával a uznal, že bol neraz prítvrdý v reči. Ale keby sám na seba nebol tak tvrdý, určite by nedokázal toho tak veľa v svojom živote. A čudujem sa, že mu na to množstvo činnosti a tvorby jeden život vôbec vystačil.

Som veľmi rád, že jestvujú ľudia zapálení pre štúrovcov, a zvlášť Hurbana, aj v dnešnej dobe. A to i medzi mladými študentmi. Bez ľudí, ktorí so záujmom študujú život a dielo Hurbana by sme nemohli tak dôstojne a pekne osláviť toto veľké výročie. A preto patrí vďaka všetkým, ktorí sa akýmkoľvek spôsobom pricinili a prispeli k týmto oslavám.

Rok Hurbana však trvá, a preto ešte stále môžeme tento rok využívať na rôzne spomienkové akcie. Som veľmi rád, že na slávnosti pri dvestom výročí narodenia Hurbana prijal pozvanie aj herec a recitátor, majster **Juraj Sarvaš**. Zavítal aj do Kálnice, a to na Kvetnú nedeľu. Na službách Božích nám predniesol Pašie, ktoré sme z jeho úst počúvali s veľkým záujmom. Dával v nich dôraz na miesta, ktoré hovorili o láske. Po dobrom obede nám ešte zarecitoval viaceré krásnych básní, po čom s ním bola beseda a pri občerstvení sa mohol s majstrom porozprávať každý, kto mal záujem. Bolo to naozaj pekné kultúrne dopoludnie i popoludnie a kto prišiel, neofutoval, lebo pozdvihol svojho ducha. Pre mňa to bol skutočne balzam na dušu. Pán Sarvaš nám tiež vysvetlil, že na svoj vek tak dobre vyzereá preto, lebo sa zaňho modlí veľa farárov. A tak aj mne pribudla jedna milá úloha, modliť sa za jeho zdravie a dobrú pamäť. Nielen tento deň bol krásnym dôkazom, že Hurban spája ľudí v svojom rodisku aj po dvesto rokoch od svojho narodenia...

Mgr. Dušan Vaňko

Foto: Ján Valovič

Pokračovanie tradícií

Aj v dnešnej modernej dobe, v ktorej čoraz viac vládne elektronika, sa darí udržiavať niektoré slovenské tradície. K nim patrí i stavanie mája večer pred prvým májom. Kedysi máje stavali mládenci, každý pred domom svojej miléj. V druhej polovici minulého storočia túto úlohu na seba prevzali hasiči, ktorí spravidla za sprievodu dychovej hudby postavili v obci máje na viacerých významných miestach (pred miestnym národným výborom, pred kanceláriou poľnohospodárskeho družstva, pred krčmou a podobne). Stavanie mája majú v Kálnici aj v súčasnosti na starosti hasiči v spolupráci s obcou. Malá zmena je len v tom, že v prítomnosti už postačuje pre celú obec len jeden máj ako symbol otvárajúcej sa jari.

Rokmi zaužívaný rituál prebehol i tento rok v sobotu, 29. apríla. Pracovníci obce dovezli jedličku, upevnili ju na žrd' mája a nachystali vedľa kultúrneho domu. Prítomné dievčence a ženy ozdobili vršok mája pestrými farebnými stužkami, kto-

ré už naviazané na špagátikoch priniesli pracovníčky obecného úradu. Samotné vztýčenie mája prebehlo plne v rézii kálnických hasičov. Zdvíhanie vykonali starodávnym, tradičným spôsobom, len s pomocou ručných nástrojov – hákov, hasičských tyčí a lana. Hodné chvály je, že naši stavitelia nepotrebujú nijaké stavebné stroje ako ich kolegovia v mestách a dedinách na okolí, ale vystačia si len svojimi vlastnými silami.

K stavaniu mája odjakživa patrila veselosť a spev. O tú sa postarali **Igor Jelínek** a členovia speváckej skupiny **Šípkari**, ktorí za sprievodu harmoniky zaspievali pekné kálnické pesničky.

Sobotný večer potom pokračoval v sále kultúrneho domu divadelným predstavením „Rínok“ v podaní členov ochotníckeho súboru **Lusian** z Nového Mesta nad Váhom. Po jeho skončení odchádzali návštevníci spokojní a v dobrej nálade, navodenej komediálnou hrou s dobrými výkonmi hercov.

Ing. J. Krchnavý

Oslava Dňa matiek

Túto oslavu všetkých mamičiek a babičiek sme tento rok realizovali v piatok 12. 5. 2017, pretože si tento deň vybrala väčšina našich rodičov základnej školy, ktorí sa vyjadrili na rodičovskom združení, a materskej školy, ktorí to taktiež povedali pani učiteľkám. Aj pre nás bol lepší deň v piatok ako v nedeľu, nakoľko sa mohli zúčastniť aj tie pani učiteľky, ktoré majú deti v inej základnej škole a mávajú v nedeľu tiež vystúpenie pre svoju mamu a boli by smutné, keby tam práve tá ich chýbala. Sme radi, že si program prišli pozrieť okrem našich rodičov, bývalých zamestnancov aj iní občania.

Po prihovore pána starostu a pani Záhumenskej prišlo vystúpenie detí materskej školy. Tie recitovali básničky o mame, spievali pesničky a tancovali country tanec spolu dievčatá s chlapcami, chlapčenský moderný tanec a dievčenský tanec na pieseň o myške. Ich vystúpenie vyčarilo celému obecnstvu úsmev na

tvári a ono nešetrilo potleskom. Potom prišli na rad školáci, ktorí mali program tiež veľmi pestrý: Katka Harmadyová zarecitovala báseň Mamičkinu poď, Matúš Dovina: Darček pre mamu, Riško Šicko zaspieval pieseň od Metalindy: Slnko stoj, Nina Michalková pieseň Sofia, dievčatá zase uspávanú pre bábiky, anglicko-slovenskú pieseň o číslach, zatancovali dievčenský tanec na hudbu Pirátov z Karibiku, chlapčenský tanec na pieseň Pionier, romantický tanec na pieseň z filmu Hriješny tanec. Deti vystúpenie zvládli na jednotku, čo sme radi, lebo naše niekoľkotýždňové nacvičovanie sa vyplatilo. Deti dostali od obecného úradu čokoládu a džús a my, pani učiteľky, sme dostali za odmenu pochvalu od divákov, od predsedníčky Rady školy a poslankyne obecného zastupiteľstva Jaroslavy Ďurcovej a poslankyne obecného zastupiteľstva Žanety Potočkovej.

Mgr. Monika Roháčková

Deň matiek

Sviatok všetkých matiek má pomerne dlhú tradíciu. V určitej forme sa sviatok matiek slávil už v starovekom Grécku, neskôr, v 16. storočí, sa v Anglicku mamičkám vyčlenil jeden deň v roku a hovorili mu „Motherig Sunday“. Avšak až na sklonku 19. storočia matka 11 detí menom Anna Reeves Jarvis z Philadelphie viedla kampaň za presadenie Dňa matiek ako národného sviatku, čo sa nakoniec v roku 1914 aj podarilo

a sviatok bol oficiálne ustanovený za národný sviatok, ktorý sa oslavuje vždy druhú májovú nedeľu.

U nás sa oslavoval dlhé roky skôr sviatok všetkých žien, teda Deň žien a oslavy Dňa matiek sa stali výraznejšími až po roku 1989.

Snáď nie je na Slovensku takej obce, kde by si neuctili všetky ženy, ktoré dali život svojim deťom. Aj naša obec si pripomenula tento krásny sviatok ako úctu

všetkým mamičkám i babičkám. Kytičku kvetov v podobe básní, piesní a tancov si pripravili deti z Materskej a základnej školy v Kálnici a svojim bezprostredným vystupovaním potešili srdiečka svojich mamičiek a babičiek. Chcela by som vyjadriť poďakovanie pani učiteľkám za pripravený krásny program, ktorý spestril všetkým prítomným piatkové popoludnie.

Jaroslava Ďurcová

Zápis do 1. ročníka

Zápis do 1. ročníka sa konal 5. 4. 2017 v dolnej triede základnej školy. Prišlo 7 predškolákov, s ktorými sme sa porozprávali, vyplnili pracovný list a dokonca nám zaspievali obľúbenú pesničku alebo zarecitovali básničku. Na interaktívnej tabuli si vyskúšali, ako poznajú rozprávku o červenej čiapočke a medovníkovej chalúpku. Išlo im to veľmi pekne a každý z nich dostal za odmenu škatuľku s cukríkmi, ktorú vyrobili pre nich starší školáci, omaľovánku, lízanku a na pamiatku tohto pre nich veľkého dňa aj pochvalu za úspešné zvládnutie zápisu. Rodičia nás poprosili o predĺženie času školského klubu základnej školy, preto bude škola otvorená v budúcom školskom roku do 16,00 hod.

Zo zúčastnených detí privítame v prvom ročníku tieto: Veroniku Batkovú, Natáliu Čítakovú, Samuela Filipa, Emu Pavlechovú, Davida Šicka. Okrem nich budeme mať v budúcom školskom roku aj jednu žiačku, ktorá prišla po termine zápisu a bude študovať v zahraničí: Michaela Lopašovská.

Veľmi sa na všetkých budúcich prváčikov tešíme a prajeme im veľa úspechov pri zvládaní školských povinností!

Mgr. Monika Roháčková

Dni otvorených dverí v MŠ a ZŠ

Dňa 26. 1. 2017 sa konal deň otvorených dverí v materskej škole Kálnica s cieľom ukázať rodičom detí režim dňa v materskej škole, prácu detí s pani učiteľkami a vyskúšať si kontakt ich dieťaťa v kolektive detí našej materskej školy.

Boli pozvaní rodičia detí narodených v rokoch 2014 a 2015 v počte 19 – pozvánkou, ktorá im bola doručená do schránky. Z týchto rodičov sa zúčastnilo 8 rodičov, ktorí zároveň svojim podpisom potvrdili záujem o návštevu ich dieťaťa v materskej škole (5 detí na šk. rok 2017/2018, 3 deti na šk. rok 2018/2019).

Počas dňa som im poukazovala priestory materskej školy, porozprávala sa individuálne o celkovej súčasnej situácii s naplňovaním materskej školy, ako aj pravidlami pri prijímaní detí do našej materskej školy. Taktiež som ich oboznámila o termíne konania sa zápisu do materskej školy, ktorý byva vyvesený na dverách základnej a materskej školy, ako aj oznámený v miestnom rozhlase a ktorého by sa mali zúčastniť všetci rodičia, ktorí chcú dať svoje dieťa do budúceho školského roku do materskej školy.

Dňa 23. 3. 2017 sa konal deň otvorených dverí v základnej škole Kálnica s cieľom ukázať rodičom detí spôsob výučby a priestory základnej školy.

Boli pozvaní rodičia detí predškolského veku navštevujúcich našu materskú školu v počte 8 – pozvánkou, ktorá im bola osobne doručená. Ostatní boli informovaní plagátmi vyvesenými v základnej a materskej škole, na obecnom úrade, na webstránke školy a vyhlásení v obecnom rozhlase. Z týchto rodičov sa zúčastnilo 4 rodičia, ktorí zároveň svojim podpisom potvrdili záujem o zápis ich dieťaťa do 1. ročníka v našej základnej škole (z toho 1 odklad).

Beseda s policajtkou

Maľované vajce

Školské kolo recitačnej súťaže Hviezdoslavov Kubín

Dňa 2. februára 2017 sa zišli všetci naši recitátori, aby si zmerali svoje sily. Zúčastnili sa žiaci 1. – 4. ročníka.

Prváci na začiatku nás presvedčili o tom, že sa vedia pekne naučiť svoju básničku, aj ju pekne zarecitovať. Pretože nemohli súťažiť, dostali za snahu aspoň sladkú odmenu.

Bolo vidieť, že zaúradovala aj tréma, ktorú mali nechať za dverami. Tá spôsobila, že niektorí sa veľmi ponáhľali, rovnakou melódiou recitovali jednotlivé verše, prípadne ich bolo slabo počuť. Nakoniec sme predseda len vybrali tých najlepších:

1. miesto: Katarína Harmadyová, 2.A
2. miesto: Richard Šicko, 2.A
3. miesto: Zuzana Šicková, 2.A.

Srdečne blahoželáme víťazom a ďakujeme aj ostatným zúčastneným!

Pod'akovanie

Základná škola s materskou školou ďakujú všetkým darcom 2% z daní: zamestnancom školy, firme Lauris, rodičom Monike Rozvadskej a Petrovi Filipovi. Pokiaľ sme na niekoho zabudli, prosím, aby nám dali vedieť, na koľko nám to z daňového úradu neoznamujú a my im nemôžeme menovite poďakovať.

♦ ♦ ♦

Základná škola s materskou školou ďakujú tým, ktorí nám pravidelne pomáhajú pri organizovaní školských a mimoškolských aktivít: pánovi starostovi Jánovi Krchnavému, členom Rady školy, občianskym združeniam, Dobrovoľnému hasičskému zboru, pohostinstvu Potoček, potravinám Kubo, pánovi Dušanovi Filipovi, Miroslavovi Borcovanovi a Maticí slovenskej, Tiborovi Valovičovi, rodičom detí a žiakov. Za pomoc pri kosení a iných údržbových prácach ďakujeme pánovi Milanovi Bušovi so synom Igorom, Dušanovi Ševčíkovi a Milanovi Ďurišovi.

Mgr. Monika Roháčková, riaditeľka školy

Počas dňa sa mohli zúčastniť vyučovacích hodín, čo využili dvaja rodičia a popoludňajšiu činnosť si pozreli dvaja rodičia. Potom sme sa porozprávali o režime dňa, priestoroch školy, zápise do 1. ročníka. Informácie o zápise si mohli rodičia pozrieť na plagátoch v materskej a základnej škole, na webstránke školy, na obecnej nástenke a bol vyhlásený aj v obecnom rozhlase. Okrem toho všetci predškoláci navštevujúci našu materskú školu dostali na druhý deň pozvánku na zápis osobne v materskej škole.

Zápisu do 1. ročníka sa zúčastnilo 6 detí z našej materskej školy, z ktorých nastúpia 4 v budúcom školskom roku a dve budú mať odklad školskej dochádzky. Ďalšie dve deti, ktoré sme zapísali, nenavštevovali našu materskú školu. Jedno z týchto detí bude absolvovať základnú školu v zahraničí. Keďže sa rozlúčime so štyrmi štvrtákmi, budeme mať v budúcom školskom roku 19 riadnych žiakov a jedného študujúceho v zahraničí. Sme radi, že nám aspoň trochu stúpne počet detí, ale mohlo ich byť viac, keby rodičia všetkých našich predškolákov využili možnosť vzdelávať svoje dieťa na našej škole. Na základe požiadavky rodičov bude prevádzka základnej školy predĺžená v budúcom školskom roku do 16,00 hod.

Mgr. Monika Roháčková

DK

Ako sa máme u Bzučul'ky

K zaujímavému čítaniu v obecných novinách sa krátkym článkom pripájame aj my zo Bzučulky. Pripravili sme pre vás krátku rekapituláciu našich aktivít, vystúpení a návštev.

V mesiaci január k nám do materskej školy zavítali na „Deň otvorených dverí“ mamičky s malými deťmi, ktoré by mali byť potencionálnymi škôlkarmi po dovŕšení troch rokov.

Mali možnosť zoznámiť sa s deťmi aj s prostredím, ktoré im bolo neznáme. Preto sa len na krátko vzdialili od svojich mamičiek a pozorovali ako deti pracujú a hrajú sa.

S predškôlkami sme navštívili žiakov prvého ročníka, aby sa zoznámili so školským prostredím a budúcimi spolužiakmi. Prijala nás pani riaditeľka a so žiakmi nám predviedli písanie na tabuli, čítanie článku zo šlabikára, počítanie. Naši predškôláci si tiež vyskúšali podpísať sa kriedou na tabuli, hľadať známe písmenko alebo číslicu. Potom si pozreli priestory školy, pani riaditeľka ich pozvala na zápis do 1. ročníka a po zazvonení na ďalšiu hodinu sme sa rozlúčili.

Sviatky jari sme oslávili spoločne so žiakmi školy a rodičmi ľudovou tradíciou „Vynášaním Moreny“.

Na Smrtnú nedeľu pred Veľkou nocou sme „Morenu“ vyniesli na dolný koniec obce a tam pri speve a recitácii sme ju hodili do Kálnického potoka, aby odniesla zimu a choroby, ako sa to traduje v obci od dávnych čias. Prípojili sa k nám aj členovia folklórneho súboru „Máj“ z Piešťan.

Predškôláci sa zúčastnili zápisu do 1. ročníka ZŠ. Šesť rodičov sa rozhodlo svoje dieťa zapísať do ZŠ s MŠ Kálnica a dve deti boli na zápise v inej základnej škole.

Na spomienkovej slávnosti „Oslobodenia obce“ sa v programe predstavila milou básňou naša predškôlčka Veronika Batková.

Z príležitosti „Mesiaca knihy“ sme v marci navštívili obecnú knižnicu. Deti si vypočuli krátky príbeh o Pinocchiovi, ktorý im prečítala teta Lubka. Popozerali si rozprávkové knihy a encyklopédie, pochváľili sa, aké knihy majú doma a kto im z nich číta.

Predškôláci sa spoločne so žiakmi zúčastnili na divadelnom predstavení „O kocúrovi v čižmách“ v Novom Meste nad Váhom a navštívili aj mestskú knižnicu. Deti mali veľký zážitok z divadla a z príjemnej atmosféry, ktorú herci vytvorili. Tešili sa aj z cestovania autobusom, pretože viac s rodičmi cestujú osobnými autami.

V druhom májovom týždni sa uskutočnil „Zápis detí do materskej školy“. O vzdelávanie v našej „Bzučulke“ má záujem 12 rodičov. Rozhodnutia s vyjadrením o prijatí alebo neprijatí dieťaťa vydá rodičom riaditeľka školy po odovzdaní všetkých prihlášok.

Na obecnej oslave „Dňa matiek“ sa škôlkari predstavili programom svojim mamičkám a babičkám v kultúrnom dome. Za lásku a starostlivosť mamičkám venovali „kytičku“ z papierových kvetov a sladké medovníkové srdiečko.

Deti navštevovali počas roka krúžok anglického jazyka a mamičky využili s deťmi aj logopedickú starostlivosť.

Spoločne so školou chystáme pre deti oslavu MDD aj s hasičmi a konceročný výlet do ZOO Bojnice. So škôlkami ešte besedu so včelárom, návštevu pamätnej izby, obecného úradu a letnú turistickú vychádzku.

S predškôlkami od Bzučulky sa rozlúčime a odovzdáme darčeky a osvedčenie o absolvovaní predprimárneho vzdelávania na slávnostnej rozlúčke, ktorú chystáme 30. júna 2017.

Sprievodné slovo dokumentujeme aj fotografiami. Poznate nás?

D. Krchnavá, MŠ

Jar

Slniečko hreje
Krásne sa smeje.
Lastovičky prilietajú
a veselo čvirkajú.
Veľká noc prichádza
šibacia príprava nastáva.

Matúš Šutovský, 3.A

Jar

Už odložme lyže sánky,
to boli zimné radovánky.
Príroda sa zobúdzza,
pekné kvety prebúdzza.
Slnko dobre hreje
a každý sa smeje.
Zima mizne ďaleko,
už sa teším na slnko.
Každý má rád jar prevelice,
už máme nové veľkonočné kraslice.
Chlapci vytiahli už korbáče,
stále sa niekto pre odmenu sáče.

Jakub Harmady, 4.A

Z pera našich žiakov

Veľkonočné prázdniny
Ušobolu som bola v kine na
Baby šéf. Vnedeľu som sa
hrala a potom sme išli na
obed. Po obede som sa išla
hrať s Johankou. V pondelok
ma vysibali chlapci a po
chvilu prišiel môj kamarás
Pašo a hrali sme sa, že je
môj pesík.
Kaska Karmadyová

Veľkonočné prázdniny
Ja som v sobotu bol u
babky. Hral som sa tam.
Potom sme išli k ľalovi.
Hral som sa s ľalovkou.
Vlala sa Lola. V pondelok
som šibal ľalovku a preba-
ľičku. V útorok sme boli doma,
hral som sa s braťom. Potom
sme išli na výlet.
Nikolas Kosteľka

Jar sa zobúdzza

Sniežik sa topí,
slniečko sa teší.
Zima už odchádza,
Morena ju odprevádza.
Príroda sa zobúdzza,
a jar svoju silu predvádza.
Veľká noc začína
radovánky pripomína.
Peniaze zo šibačky si nechám
a čokolády bratom dám.

Matúš Dovina, 4.A

Jar

Slniečko sa smeje
a každého hreje.
Lastovičky prilietajú,
domov znova spoznávajú.
Pripravte si farby na vajíčka,
bliži sa k nám šibačka.
Každé dievča sa už teší,
budú mokré ako myši.

Jakub Šicko, 4.A

Spoločenská rubrika január – máj 2017

NARODILI SA: Klára Sameková, Amy Margolienová

BLAHOŽELÁME

50 rokov: Dana Krchnavá, Ingrid Krchnavá, Ľubica Gáborová, Ján Dedík, Kvetoslava Tisoňová, Peter Marcinech

60 rokov: Ľubomír Mikuš, Darina Kváčalová, Helena Pavlechová, Jozef Hlávek, Ján Krchnavý, Jarmila Bušová, Anna Juriková, PhDr. Natália Proková

70 rokov: Anna Srncová, Bohumil Žák, Mgr. Darina Štofaničková, Ján Kváčala, Anna Valovičová, Viktor Dovina, Ing. Florián Zámečník

80 rokov: Anna Jamrichová, Jolana Labanczová, Dušan Dodek

ROZLÚČILI SME SA: Emília Dovinová, Zdenko Stano, Emília Vojtová
pripravila Blažena Šicková

Uvítanie najmenších obyvateľov

*Z nehy a lásky narodí sa človek,
maličké zrnko zreých ľudských liet.*

*Z liet a lásky narodí sa človek,
ten najväčší zázrak, aký pozná svet.*

*Vítam ťa na svet, dieťaťko malé,
otcova pýcha, matkino šťastie.*

Život nový, kvietok rozvitý na rázcestí.

*V náručí matkinom sníš bezpečne,
sen bozkáva tvoje očka malé.*

Celé sa podobáš kvetu, čo v letnom slnci rozkvitá.

Jedným z najmilších podujatí, ktoré organizuje naša obec, je uvítanie detí do života. Tak tomu bolo aj tento rok. V sobotu 11. februára 2017 privítal starosta obce Ing. Ján Krchnavý v obradnej miestnosti Obecného úradu v Kálnici malé Kálničanky a malých Kálničanov v sprievode ich rodičov a súrodencov. Našich najmenších občanov predstavila starostovi obce matrikárka obce pani Blažena Šicková: Kristína Krízanová, Matúš Jaroštiak, Lukáš Valovič, Michal Gašparík, Veronika Srncová, Šimon Šicko, Hana Filipová.

V slávnostnom prihovore starosta obce Ing. Ján Krchnavý zablahoželal rodičom k narodeniu detí, zaželel im veľa zdravia, trpezlivosti, more lásky pri výchove, aby z nich vyrástli dobrí ľudia, statoční občania našej obce, pretože raz, keď ich deti vyrastú, odtídu do života s tým, čo im rodičia odovzdali. Deťom zaželel veľa zdravia, sily, aby prežili krásne a radostné detstvo.

Po prihovore im starosta obce odovzdal pamätne knižky, finančný dar a mačičkám kvet. Rodičia sa podpísali do pamätnej knihy.

Slávnosť speštrila svojim spevom Nikola Lendacká a hudobným sprievodom Dávid Krajčí.

Na záver ešte raz želáme rodičom a ich „drobcom“ veľa zdravia, šťastia, rodinnej pohody a lásky.

Ved' čo je najkrajšie v živote?

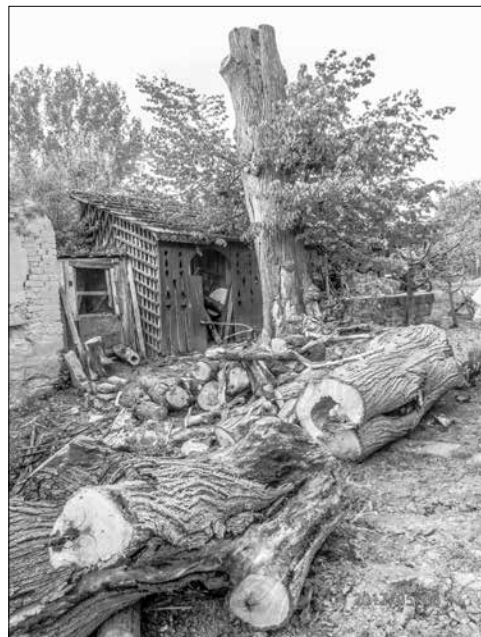
Dať niekomu dar ŽIVOT.

J.D.

Hurbanova lipa zmladená

Ako už bolo niekoľkokrát uvedené, „Hurbanova lipa“ nám dožíva a má už na pamiatku vysadenú mladú lípku. I napriek doterajším viacerým zmladzovacím zásahom, spočívajúcim v odstránení suchého odumretého dreva, sa zdalo, že tento rok, priam symbolicky, definitívne bude jej čas naplnený. Nakoľko jej zdravotný a technický stav ohrozoval už susednú nehnuteľnosť a bola obava z jej zrútenia, rozhodli sa vlastníci lipu definitívne spiliť. Pri spilovaní sa ukázalo, že lipa zvnútra bola už veľmi prehnitá a dutá, takže jej spílenie bolo opodstatnené. Spodná časť, ale vyhnala ešte mladé

výhonky, akoby chcela naznačiť, že ešte žije a jej čas ešte neprišiel. Ak sa podarí, že výhonky zmohtnejú a koreňový systém im dodá potrebnú výživu a vlahu, ešte určitý čas bude pripomínať „Hurbanove časy i históriu s nimi spojenú“. Podobne ako „Matúšova lipa“ pred zámkom v Bojniciach, pripomínajúca časy kráľa Mateja spred vyše 600 rokov.

Ing. Miroslav Borcovan

Ako sa dá príjemne stráviť nedeľa

Dnes je doba, v ktorej sa žije príliš rýchlym tempom a mnohí ľudia si ani neuvedomujú, že čas venujú nepodstatným, neradostným a čudným veciam. Možno si poviete, že každý si žije tak ako vie a ako mu to vyhovuje. Ale dá sa trochu spomaliť a spríjemniť si život práve tak, ako si ho spríjemnili ľudia, ktorí prišli v nedeľu 26. marca 2017 do kultúrneho domu v Hrušovom.

Konalo sa tu opäť divadelné predstavenie pod názvom „Kálnické drápačky – oľdomáš“, predvedené ochotníkmi z folklórnej skupiny Kálnická studienka, pod vedením p. Žanety Potočkovej, ktorej patrí naše veľké uznanie a vďaka. Kultúrny dom v Hrušovom „praskal vo švíkoch“, ale ako sa hovorí: Dobrých ľudí sa všade veľa zmestí. Predstavenie sa nieslo v ľudovom tóne, herci rozprávali v kálnickom nárečí a zneli známe ľudové pesničky, ktoré si zanútili spolu s hercami aj diváci. Hľadiskom sa ozýval smiech a, samozrejme, veľký potlesk za skvelé výkony hercov. Po programe si mohli všetci hostia pochutnať na sladkých a slaných dobrotách, ktoré napiekli ochotné žienky, ale i na dobrom guláši. Nechýbala ani dobrá pálenka, vínko, spev, tanec a dobrá nálada až do večerných hodín. Prežili sme zase jedno krásne, veselé, ale zároveň sviatočné popoludnie. Ľudia, ktorí toto stretnutie organizovali, a tak krásne pripravili hrušovský kultúrny dom, musia mať úžasny pocit z toho, že nám všetkým sa veľmi páčilo. I keď ich to stálo nemalé úsilie a veľa času.

Chcel by som touto cestou ešte raz poďakovať ochotníkom za krásny kultúrny zážitok. Ďakujem všetkým, ktorí sa podieľali pri organizovaní a príprave tohto veselého kultúrneho popoludnia.

A čo dodať na záver? Dnes sa každý snaží peniaze skôr získať. Túžia amatérski herci po peniazoch a sláve? Veru nie. Svoj voľný čas venujú nácvikom, učeniu sa a textov a prináša im radosť a uspokojenie, že ich umenie zabaví niekoho iného. Kiežby bolo takýchto obetavých a šikovných ľudí čoraz viac a viac!

Mgr. Peter Jarábek

Zomrel WW

V závere minulého roka 26. 12. 2016 zomrel náš bývalý spoluobčan Willy Weber. Willy Weber síce nebýval dlho v Kálnici, ale vždy na ňu rád spomínal. Jeho liečiteľské aktivity a osobnosť plná pozitívnej energie tiež prispeli k dobrému menu Kálnice medzi občanmi Slovenska. Myslím, že nielen ja, ale aj viacerí občania našej obce budeme na neho spomínať v dobrom.

Češť jeho pamiatke.

Ing. Milan Bušo

Hurbanov náučný prírodno-historický chodník otvorený

V predvečer celoslovenských národných osláv pri príležitosti 200. výročia narodenia Jozefa Miloslava Hurbana v Beckove, spomienkovým pochodom otvoril sa Hurbanov náučný prírodno-historický turistický chodník (ďalej len Hurbanov chodník) medzi Beckovou a Kálnicou, ktorým Hurban chodieval do Kálnice.

Predpoveď počasia po pekných snežných dňoch na turistický prechod po lesno-poľnej trase bola nepriaznivá, čo odradilo mnohých záujemcov. I napriek tomu, v sobotu dňa 18.3.2017 stretlo sa asi 60 účastníkov pochodu pred evanjelickou farou v Beckove, aby sa vydali na novo vyznačenú 5,5 km trasu chodníka. Zvlášť cenná bola účasť poslancov SNR Ing. Jaroslava Bašku, župana Trenčianskeho samosprávneho kraja a Dušana Bublavého, starostu Častkoviec. Po príhovore starostu obce Beckov Ing. Jána Krížana na recitácii vlastnej príležitostnej básne ev. farárom Mgr. Dušanom Vaňkom, účastníkom pochodu od obce Beckov boli odovzdané pekné pamätne listy, čím otvorenie chodníka bolo zahájené. Počas pochodu na dvoch vytvorených stanovištiach na informačných tabuliach účastníci mali možnosť zoznámiť sa bližšie nielen so životom i prínosom J.M. Hurbana pre slovenský národ, pre uznanie jeho svojbytnosti a kodifikáciu spisovnej slovenčiny, ale predovšetkým ako vedúcej osobnosti národného hnutia tej doby, neváhajúcej sa postaviť i so zbraňou v ruke za práva slovenského národa. Mali možnosť si oddýchnuť a pokiaľ sa pohľadom na okolitú prírodu i Považie, ktorú Hurban v básni „Po padesát letech“ dôverne opísal. Niektoré uvádzané miestne názvy v predmetnej básni znovu ozili na upravenej podrobnej mape spracovateľa Jána Valoviča, ktorá dotvára obsah informačných tabulí. Cenná je i tá skutočnosť, že zriadením Hurbanovho chodníka došlo k vzájomnému informačnému prepojeniu ochránárskeho náučného chodníka Beckovské Skalice i Prvého slovenského včelárskeho náučného chodníka J.M. Hurbana v Kálnici. O ich význame počas zástaviek hovoril Ing. Viliam Maslo, budovateľ Hurbanovho chodníka a Tibor Valovič na včelárskom stanovišti. A aby sa účastníkom ľahšie a zdravšie kráčalo, napomohlo k tomu i včelárske osvieženie medovinou zo ZO SZV a ponúknutie

príležitostne zdobenými medovníkmi od včelárky Milky Pažitnej. Na viac, spoločná cesta bola príležitosťou na bezprostrednú výmenu názorov a skúseností medzi účastníkmi a vedením župy.

Vravi sa: „Koniec dobrý, všetko dobré“, pod hrozivou oblohou, po príchode zablatených, ale usmiatych a spokojných účastníkov pochodu mohla začať ďalšia časť už slávnostného programu, ktorým bolo odhalenie pamätníka J.M. Hurbana s pamätnou tabuľou od zhotoviteľa Jána Hubinského v parku J.M. Hurbana v Kálnici.

Slávnostného obradu zúčastnili sa ďalší vzácní hostia: primátor Ing. Jozef Trstený a viceprimátorka PhDr. Kvetoslava Hejbalová ako poslanci TSK, viceprimátor a okresný predseda SNS JUDr. Ján Fraňo z Nového Mesta nad Váhom, predstavitelia Považského seniorátu ev. cirkvi a. v. a r. k. cirkvi, členovia Členského ústredia Matice slovenskej z Martina, zástupcovia miestnych odborov Matice slovenskej, sponzori a široká verejnosť.

Po úvodných slovách matičnej hymny Kto za pravdu horí starosta obce Ing. Ján Krchnavý privítal prítomných a zdôraznil dôvod zriadenia pamätníka, ktorým boli cesty Hurbana do Kálnice a jeho úpravný vzťah k nej. Poukázal na rôzne formy a podujatia, ktorými si Kálničania pripomínajú jeho odkaz, pamiatku i málo známu epizódu o jeho korunovaní za slovenského kráľa v Kálnici.

V následnom slávnostnom príhovore župan Ing. Jaroslav Baška poukázal na prínos Hurbana ako národného buditeľa a všestranne obetavého vodcu a bojovníka za práva slovenského národa a spoločne odhalil pamätník. Po položení vencov za TSK, Obec Kálnicu a jej Miestny odbor Matice slovenskej i Miestny odbor Matice slovenskej z Dubnice nad Váhom, príliehavou príležitostnou vlastnou piesňou a gitarovým sprievodom príjemne prekvapil p. farár Mgr. Dušan Vaňko. Ing. Miroslav Borcovan, predseda Miestneho odboru Matice slovenskej, uviedol bližšie známe okolnosti okolo jeho tzv. korunovácie v Kálnici, zvýraznil jeho povahu predovšetkým ako muža činu a prvého predsedu SNR i ako evanjelického kňaza. Poukázal na jeho blízky vzťah k ľudu Podjavorinského kraja, na účasť a úlohu na 4. sednici Tatrina v Čachticiach, na

V strede predseda TSK J. Baška

organizovaní stretnutí na Javorine i vzťah k Novému Mestu nad Váhom prostredníctvom manželky Aničky, rod. Jurkovičovej, čo symbolizuje pamätník z čachtického kameňa i miesto jeho postavenia. Na tomto mieste sa už v roku 1906 hrala po prvýkrát na Považí divadelná hra po slovensky čo malo i tragickú dohru. Vyslovil presvedčenie, že zriadenie náučného Hurbanovho chodníka je začiatkom jeho ďalšieho budovania a jeho turistický prechod sa stane tradíciou, počas ktorého bude možnosť prezentovať Hurbanove myšlienky i naďalej. Záverom poďakoval Štefanovi Šickovi, PhDr. Milanovi Šišmišovi, Ferdinandovi Boleduchovi, Milanovi Stanovi a obetavému PhDr. Jozefovi Karlíkovi za zviditeľňovanie života a významu J.M. Hurbana pre slovenský národ i Kálnicu. Záverečnou hymnickou piesňou Kálnica od Paľka Pavlecha speváckou skupinou Šipkari bol oficiálny program ukončený. Nakoľko začalo prúčať a ochladilo sa, podaný výborný guláš všetkým prítomným zo strany obce Kálnica, umocnil zážitok z vydareného podujatia.

Podakovanie patrí Obci Kálnica a všetkým sponzorom za materiálnu pomoc, Trenčianskemu samosprávnemu kraju a Matici slovenskej za finančnú pomoc a členom Dobrovoľného hasičského zboru za výborné organizačné a materiálne zabezpečenie podujatia.

Ing. Miroslav Borcovan, predseda Miestneho odboru Matice slovenskej v Kálnici.

Pamiatka na Hurbanovu lipu v Kálnici znovu oživa

V súvislosti s pripomienkou 200. výročia narodenia Jozefa Miloslava Hurbana žiaci Základnej školy v Kálnici spolu s učiteľkami a hosťami zasadili mladú pamätnú lipu. Akcia sa zrealizovala z podnetu Tibora Valoviča, ktorý celý akt materiálne pripravil a ktorý vedie včelársky krúžok na Základnej škole v Kálnici a sprevádza záujemcov po Prvom slovenskom včelárskom náučnom chodníku Jozefa Miloslava Hurbana v Kálnici. Akcia sa uskutočnila za pekného poobedného počasia 23.3.2017 v školskej záhrade, vedľa cestičky, ktorou mladý Hurban chodil k svojim krstným rodičom Viktorovcom do mlyna v Darane. Za prítomnosti starostu obce Ing. Jána Krchnavého, tajomníka ZO SZV v Novom Meste nad Váhom Ing. Alojza Janču, evanjelického a. v. farára Mgr. Dušana Vaňka a predsedu MO Matice slovenskej v Kálnici Ing. Miroslava Borcovana sa slávnostný obrad zasadenia lipy spoločnými silami uskutočnil. Každý prispel niečím. Žiaci svojimi slohovými úlohami na tému znalosti zo života Jozefa Miloslava Hurbana, Ing. Ján Krchnavý, Mgr. Dušan Vaňko i Tibor Valovič peknými príhovormi a Ing. Miroslav Borcovan umocnil slávnostnú atmosféru zvukmi fujary.

Podnetom k zasadaniu novej pamätnej lipy bola skutočnosť, že pôvodná vyše 250-ročná lipa v blízkom Daranských mlyne, napriek doterajším ošetrovaniu usychá. A to v dôsledku nefunkčnosti mlynskeho náhonu, ktorý v minulosti privádzal potrebnú vodu na mlynské koleso. Podľa dostupných dobových prameňov, tu pri jednej z plamenných Hurbanových rečí z voza, Hurbana prítomní Kálničania vyhlásili za „slovenského kráľa“. A pamiatku na túto málo známu udalosť sa Kálničania rôznymi spôsobmi snažia uchovať, a predovšetkým ju vštepí do vedomia detí, čo sa i darí. A nová lipa ju má symbolicky pripomínať. Pripomínať i prítomným deťom, keď vyrastú a budú dospelé, že i ony osobne lipu sadili, a tak prispeli k zachovaniu

pamiatky na vzácneho národovca, buditeľa, prvého predsedu SNR, spisovateľa a kodifikátora spisovnej slovenčiny, akým evanjelický a. v. farár J.M. Hurban bol.

Zápisom prítomných do pamätnej knihy a prevzatím krásneho pamätného medovníčka, vyzdobeného výročím a iniciálkami J.M. Hurbana, ktorý vytvorila a osobne odovzdala prítomným obetavá včelárka Milka Pažitná, sa slávnosť ukončila.

Pekná spomienka na vykonaný dobrý skutok zostala v srdciach všetkých.

Ing. Miroslav Borcovan, predseda MO MS v Kálnici

Posledný mohykán?

Pred pár rokmi som v Kálnici objavila partu. Bola v miestnej materskej škole, kde sa o jej existenciu a taktiež o existenciu detských krojov pre škôlkarov na začiatku osemdesiatych rokov zaslúžila vtedajšia riaditeľka školy pani Blažena Filipová, jej svokra Zuzana Filipová a mnohé ženy z obce. Ku mne sa parta dostala prostredníctvom Kataríny Harmádyovej. Tá už poznala môj vzťah ku krojom, a tak mi ju priniesla ukázať... Poznate ten pocit, keď ste si ako dieťa pod vianočným stromčekom našli svoju vysnívanú hračku? Presne taký pocit som z party mala ja.

O čo vlastne ide? Parta je súčiastka svadobného odevu, ktorá sa nosila na hlavu. Na sobáš si ju na hlavu mohli dať len poctivé dievčatá, ktoré sa vydávali prvýkrát. Keďže tá kálnická sa pripína zozadu, na temeno, nebolo možné spraviť jej repliku podľa fotky. I na tejto sa už podpísal zub času, a tak som sa ju snažila zreštaurovať v čo najpôvodnejšej podobe, čo dnes už nie je také jednoduché, pretože

mnoho potrebných materiálov sa už nevyrába. Podľa mnou zistených informácií si partu dávalo dievča iba na sobáš (v niektorých oblastiach Slovenska sa party nosili i v nedeľu do kostola, počas obdobia dievčaťa, kedy bolo súce na svadbu). Keďže je to zatiaľ (a predpokladám, že) jediná parta z Kálnice, rozhodla som sa ju ukázať svetu.

Môj kamarát Patrik Rago spolupracoval na projekte Party v 21. storočí, ktorého zámerom bolo nafotiť party z rozličných oblastí Slovenska v netradičnej a modernej podobe. A tak ma oslovil, či neviem o nejakej pôvodnej parte, ktorú možno nafotiť. A ja som vedela, a tak sa parta z Kálnice dostala do sveta. Obdivovať ju mohli návštevníci v Bruseli alebo na výstave na Bratislavskom hrade, ktorá bola v apríli 2017 (viac o projekte nájdete na webovej stránke <http://www.party21art.com>). Partu z Kálnice pre tento projekt nafotila Daniela Christová, autormi projektu a fotografmi boli LSZ Photography a Katarína Chabrečeková.

Týmto článkom, by som chcela zároveň aj poprosiť ľudí, ktorých povaly ešte ukrývajú takéto krojové či iné archaické poklady, nevyhadzujte, nepáľte, radšej podarujte, ani neviete, akú radosť starými, hoc aj poškodenými vecami uciníte ľuďom, ktorí sa naše kultúrne dedičstvo snažia zachovať.

Lucia Macková

Možno vás zaujme nová kniha - Dejiny Slovenska veselo i vážne

Na začiatku decembra minulého roka (8.12.2016) som sa v priestoroch Bratislavského hradu spolu s ďalšími občanmi Kálnice zúčastnil na krste knihy predsedu výboru NR pre obranu a bezpečnosť, poslanca NR SR p. Antona Hrnka Dejiny Slovenska veselo i vážne. Túto knihu ilustroval náš rodák, známy výtvarník, karikaturista a ilustrátor p. Milan Stano, ktorý zároveň celú akciu moderoval.

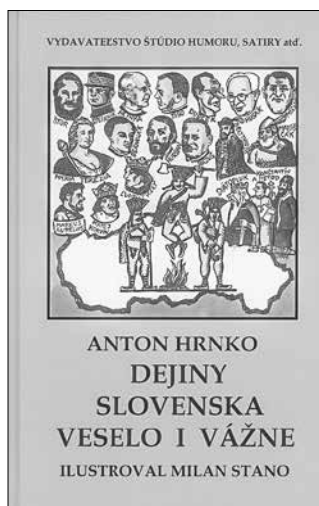
Krst knihy prebiehal v dôstojnej atmosfére. Prispela k tomu aj osobná prítomnosť priateľa autora knihy, predsedu NR SR p. Andreja Danku a ministra obrany SR p. Gajdoša, ako aj ďalších významných predstaviteľov politického, spoločenského a kultúrneho života v SR.

Úvodný príhovor ku krstu mal hovorca Matice slovenskej p. Šimonovič. Potom predseda NR SR p. A. Danko vo svojom príhovore okrem iného zdôraznil aj to, že základom jeho dobrého dlhoročného priateľstva s p. Hrnkom je zhoda názorov a postojov na mnohé životné otázky a problémy. P. Minister Gajdoš pripomenul historický odkaz, živý aj pre našu generáciu, bojovať za Slovensko v duchu odkazu našich predchádzajúcich generácií. Mottom príhovoru spisovateľa p. Antona Hykischu bolo, že Slovensko napriek snahe jeho nepriateľov a nepriateľov existuje 100 rokov. Je to úspešných 100 rokov. Pred 100 rokmi sme neboli a v súčasnosti sme srdcom Európskej únie, na čo môžeme byť oprávnené hrdí. A v tomto duchu sa môžeme porovnávať so všetkými štátmi v EÚ.

Krst knihy sa obvykle vykonáva jej obľatím šampanským. V tomto prípade však bol krst vykonaný soľou, lebo táto knižka je pre objasnenie mnohých neznámych stránok a významných chvíľ v dejinách Slovenska potrebná rovnako ako soľ pre život. Dôkazom jej kvality a záujmu o ňu je fakt, že už počas krstu sa vypredalo takmer všetkých „dostupných“ 200 exemplárov.

Kniha predstavuje kvalifikovaný, pútavým spôsobom podaný pohľad historika na naše nedávne dejiny s mnohými doteraz neznámymi faktami a chvíľami. Z tohto dôvodu sa nazdávam, že by mohla byť zaujímavá aj pre ďalších z nás.

Ing. Milan Bušo

Výstava NÁVRATY

Upozorňujeme čitateľov KO, že od 1. júna do 30. septembra 2017 v Galérii SILENCIUM, foyer Paneurópskej vysokej školy na Tomášikovej ul. 20 v Bratislave môžu navštíviť výstavu diel kálnického rodáka **Milana Stanu** a jeho spolužiakov zo SŠUP (1964–1968) Vladimíra Morávka a Františka Pohorelca. Vernisáž sa konala vo štvrtok 1. júna o 18 hodine, kurátorom výstavy bol PhDr. Ľubomír Podušel. Umelecké dojmy z vernisáže, na ktorú pozývala Paneurópska vysoká škola, Kysucká nadácia, umocnilo vystúpenie herca Jozefa Šimonoviča a hudobná produkcia Ľudová muzika NEBANTUJ.

„Prítomná výstava nie je prvou prezentáciou týchto umelcov. Je však prvou spoločnou výstavou diel bývalých troch spolužiakov z bratislavskej Strednej školy umeleckého priemyslu, generáčnych rovesníkov, ktorí sa „stretli po rokoch“ so svojimi dielami pred tvárou verejnosti, aby tak poskytli možnosť nahliadnúť do svojho výtvarného sveta. Zároveň je rekapituláciou cesty, ktorú doposiaľ prešli. Kolekcia vystavených diel – drevených plastík, olejomalieb, akvarelov a i. - reprezentuje výber z ich doterajšej tvorby a poukazuje na tendenciu, resp. smerovanie, ktorým kráčajú.“ – Ľubomír Podušel, katalóg výstavy, s. 3.

DB

Foto: Ing. Milan Bušo - v strede Anton Hrnko a Milan Stano

Pod'akovanie hasičom

Byť k dispozícii dvadsaťštyri hodín denne nie je jednoduché. Zachraňovať ľudské životy, pomáhať pri požiaroch, povodniach, dopravných nehodách – o tom je práca hasičov. Je chvályhodné, že hasiči v našej obci nežijú len prítomnosťou, ale myslia aj do budúcnosti a obetujú svoj voľný čas výchove a príprave mládežníckej základni, ktorá reprezentuje našu obec v mnohých oblastných, okresných i mimo regionálnych súťažiach.

Chcem touto cestou vysloviť svoje „ďakujem“ všetkým obetavým „dospelákom“, ktorí venujú voľný čas a finančné prostriedky výchove a príprave mladých požiarikov. Druhú „ďakujem“ vyslovujem našim mladým „hasičatám“, že sa dokázali odtrhnúť od počítačov a neustálym tréningom zdokonaľujú svoje vedomosti i zručnosti a úspešne reprezentujú našu obec na hasičských súťažiach.

Ingrid Ševčíková

Vážení spoluobčania!

V mene DHZ Kálnica by sme vás chceli poinformovať o činnosti a plánoch dobrovoľných hasičov v našej obci. Už vyše roka máme pridelené a aj využívame nové hasičské vozidlo Iveco Daily. Počas roka sme už viackrát využili požiaru techniku, ktorá sa nachádza priamo v hasičskom aute, ale aj v prídelenom povodňovom voziku.

Nakoľko technológia, technika a nové postupy v požiarnej oblasti idú každým rokom raketovo dopredu a naše vedomosti už v niektorých okamihoch boli vplyvom doteraz používanej zastaranej techniky miestami nedostatočné, využili sme ponuku HaZZ Nové Mesto nad Váhom na metodicko-taktické cvičenie pri zdolávaní požiarov a živelných pohróm. Tieto novo nadobudnuté vedomosti sme zúročili nielen na zásahoch v obci, či už to bolo prečerpanie vodného zdroja Klokočovka, vytiahnutie studní občanom v Kálnici alebo pomoc pri zatopení chaty v športovom areáli Piesky, ale boli sme vyslaní krajiským operačným strediskom do okolitých obcí, kto-

ré boli postihnuté povodňami. Pri spomínaných udalostiach sme sa presvedčili o spoľahlivosti a kvalite zverenej techniky a že čas strávený na školeniach nebol v žiadnom prípade zbytočne prešednený, aj keď posledné školenie bolo časovo najnáročnejšie – trvalo dva víkendy. Tieto školenia boli pod vedením profesionálnych hasičov a záchranárov s rokmi praxe. Chceme sa poďakovať nielen hasičom, ktorí na úkor svojho voľného času obetovali 4 dni školenia, ale aj ich rodinným príslušníkom za pochopenie a tolerovanie tejto usŕachtilej činnosti.

V nemalej miere má technika vplyv aj na našich mladých hasičov, ktorí sa zúčastňujú tréningov a rôznych súťaží. Jednou z netradičných, ale o to zaujímavejších súťaží mladých hasičov bola aj súťaž „Chodbovica“ v Senici. Na takomto podujatí sme sa zúčastnili po prvý krát. Napriek drobným nedorozumeniam v proporciách sa naše mužstvo chlapcov umiestnilo na krásnom 4. mieste a na dievčatá sme tiež mohli byť pyšní. Pre vašu lepšiu predstavu, na tejto súťaži sa zúčastnilo 56 mužstiev a pretek kálnických plameňákov si môžete pozrieť aj na internetovej stránke obce Kálnica.

S príchodom teplejšieho počasia sme začali trénovať na Ševčíkovci nielen

štandardný útok s vodou (čo je pre deti to najzaujímavejšie), ale aj prípravu na okresnú súťaž Plameň v proporciách CTIF. Hlavnú zásluhu na týchto aktivitách má naša členka Zuzana Juriková. Jej obetavú prácu s mládežou si všimlo aj predsedníctvo okresného riaditeľstva DHZ, za čo jej udelilo medailu za príkladnú prácu a navrhlo ju do okresnej komisie pre mládež.

Jednou z príjemnejších aktivít hasičov je aj zúčastňovanie sa na rôznych kultúrno-spoločenských akciách v obci, ako bolo odhalenie pamätnej tabule J.M. Hurbana v parku, ktorá bola spojená s pochodom z Beckova do Kálnice za účasti predsedu TSK pána J. Bašku. Taktiež sme zabezpečovali bezpečnosť účastníkov počas behu oslobodenia. Prajeme všetkým spoluobčanom, aby sme sa stretávali len pri takýchto veselých spoločenských akciách.

DHZ Kálnica

Nahliadnutie do diania Poľovníckeho združenia Kálnica

Na začiatku roka 2017 zima ukázala aj v Kálnici svoju silu a nádielka snehu a silný mraz to dávali pocítiť aj voľne žijúcej zveri. Preto pomoc zo strany poľovníkov bola potrebná viac ako inokedy. Členovia PZ Kálnica sa teda viac zamerali na príkrmovanie zveri ako na samotný lov. V lesnej časti revíru pravidelne dopĺňali krmivo, aby zverí pomohli prekonať toto obdobie núdze.

Január je už tradične čas, kedy kálnickí poľovníci pripravujú **Poľovnícky ples** a inak tomu nebolo ani v tomto roku. Akcia to bola veru vydarená, veď sme organizovali už 29. ročník a neutíchajúci záujem o tento ples hovorí sám za seba. Výborná zábava, výborné jedlo z diviny a sprievodný program, ktorým sa snažíme zachovávať poľovnícke tradície, sú už samozrejmosťou. V tomto roku sme využili túto slávnostnú príležitosť, aby sme verejne vyjadrili svoju vďaku nášmu dlhoročnému hospodárovi pánovi Jánovi Krchnavému, č. d. 306, a jeho manželke Anke za ich dlhoročnú prácu a podporu PZ Kálnica. Za znenia slávnostných poľovníckych signálov im bolo odovzdané poľovnícke vyznamenanie Poďakovanie Devany. Táto náročná akcia by sa len ťažko dala zorganizovať bez podpory členov, ich manželiek a priateľiek, ale aj bez podpory obecného zastupiteľstva, p. Gulu, ktorý nám prenajal priestory kuchyne, sponzorov a priateľov poľovníctva. Tak ešte raz všetkým ďakujeme za podporu pri tejto akcii.

Začiatok tohto roka bol naozaj výnimočný a ešte ani poriadne neutíchla hudba na plesoch a poľovníci sa už opäť pustili do príkrmovania, no najmä do stráženia polí, kde bola zasiata repka. Asi len málokto si v Kálnici pamätá, aby bola v jednej časti katastra zasiata taká veľká výmera repky. Tá sa stala lákadlom najmä pre jeleniu

zver, a tak mali poľovníci postarané o večernú zábavu – strážili sme repku. Tu sa ukázala súdržnosť a porozumenie medzi poľovníkmi, ktorí spoločne veľmi zodpovedne pristúpili k tejto situácii. Touto cestou by som sa chcel poďakovať našim členom PZ Kálnica, členom PZ Hurban Beckov a členom PS Ostré vrchy, ktorí nám podali pomocnú ruku a pomohli nám so strážením. Spoločne sme strávili na poliach vo večerných hodinách, v noci a nad ránom viac ako 1200 hodín. No, budeme si asi musieť zvyknúť na iné spôsoby a mravy. Ľudia si zvyknú na všeličo, no len či si len tak rýchlo zvykne aj príroda a zver? Technológie menia spôsoby obhospodarovania, tie idú iným smerom, ako sme boli zvyknutí. Tieto nové spôsoby treba však veľmi citlivo zvážiť, či je to pravé a vhodné do našich podmienok. Verím však, že do budúcnosti spoločne s poľnohospodármi nájdeme spoločné riešenia, ako takémuto stavu predchádzať. Táto spolupráca však musí byť založená na vzájomnom pochopení a rešpekte.

V mesiaci apríl sa poľovníci zapojili do veľkonočného podujatia v priestoroch kultúrneho domu. Pripravili sme výstavku vypreparovaných zvieratiek z našich lesov. Bola to tiež veľmi vydarená akcia, ktorá spája jednotlivé spolky a organizácie v Kálnici. Takýto druh akcií treba podporovať, pretože ľudia v obci spájajú a pomáhajú budovať hrdosť na našu obec Kálnicu.

Dianie v našom združení neutíchne ani v máji, keďže okrem tradičných brigád, čistenia a opráv „krmelcov“, chát a ostaných zariadení, budeme organizovať kynologický výcvikový deň. Ten sa uskutoční 20. mája 2017 v priestoroch futbalového štadióna a v okolitých lesíkoch na Víglaši. Tu budú mať možnosť priaznivci kynológie a poľovníctva získať nové skúsenosti a vedomosti potrebné pre výcvik poľovníckych psíkov.

Na záver sa chcem ešte raz poďakovať všetkým našim členom a priaznivcom za podporu a prácu, ktorú vykonali v prospech poľovníctva a prírody.

S pozdravom Lovu a lesu zdar! predseda PZ Kálnica Ing. Ján Krchnavý.

Kliešťová encefalitída

Je to akútne vírusové ochorenie, ktorého prenášačmi sú kliešte. Napáda centrálny nervový systém. Ochorenie má na začiatku príznaky chrípky, ako je bolesť hlavy, teplota, malátnosť, únava, bolesti svalov. V druhej fáze spôsobuje zápal mozgu, miechy a mozgovomiechových obalov a v konečnom dôsledku môže zapríčiniť až obrnu. Kliešťová encefalitída môže mať závažný priebeh s neurologickými a psychickými poruchami – ako sú poruchy prehĺtania, poruchy dýchania, poruchy reči, bolesti hlavy, paralýzu a až v 2% prípadov môže zapríčiniť smrť.

Antibiotiká sú pre toto vírusové ochorenie neúčinné, liečba je preto zameraná na zmiernenie príznakov. Väčšina pacientov sa celkom uzdraví, no určitá časť si nesie niektoré z trvalých následkov po celý život.

Najúčinnjšou ochranou pred nákazou kliešťovej encefalitidy je očkovanie vakcínou FSME v 3 základných dávkach. Vakcínu predpisuje a informácie o základnom očkovaní poskytne všeobecný lekár. Prvé preočkovanie by malo byť najneskôr po 3 rokoch, ďalšie preočkovania sa realizujú každých 5 rokov. Cena jednej ampuly sa pohybuje okolo 34,31 €.

MUDr. Lenka Benáková

Detoxikácia podľa medveďa - medvedí cesnak

Keď sa na jar medveď prebudí zo zimného spánku, prvé čo urobí, pustí sa hľadať rastlinu s cesnakovou vôňou. Vedie ho inštinkt, aby si po zime prečistil žalúdok, čreva a krv. Ľudia si to všimli. Rastlinku nazvali medvedím cesnakom a začali ju používať podobne.

Na zber medvedieho cesnaku sa treba vybrať na vlhké lúky, rastie pri potokoch, v tienistých a vlhkých lesoch, pod krovinami a v listnatých a horských lesoch. Rastie husto vedľa seba, vytvára polia zelených listov. Okoloidúcich priláka cesnaková vôňa šíriaca sa navôkol. Listy sú jasnozelené, kopijovité, lesklé. Vyrastajú priamo z podlhovastej cibule. Stonka je hladká, jasnozelená, až 30 cm vysoká. Táto rastlinka rastie zväčša len počas dvoch mesiacov v roku, v apríli a máji. Následne sa dáva do stavu zazimovania a prečkáva na svoju ďalšiu šancu. So zberom medvedieho cesnaku však súvisí aj jedno veľmi dôležité upozornenie. Niekedy sa totiž môže stať, že si ho zameníte s listami konvalinky, najmä ak nie sú tieto rastlinky ešte rozkvitnuté. Musíte byť veľmi opatrní, pretože konvalinka je na rozdiel od cesnaku prudko jedovatá. Spoločným rozoznávacím znamením je jeho aróma. Medvedí cesnak má silne cesnakovú arómu, ktorú musíte cítiť už pri samotnej manipulácii s listami. Konvalinka nemá žiaden charakteristický pach. Ak by ste medvedí cesnak chceli uchovať dlhšie, určite ho nesušte. Takto prichádza totiž o všetky vitamíny. Najlepším spôsobom je vyrobiť si extrakt, ktorý môžete potom používať počas celého roka. Zdravotné účinky sú veľmi podobné cesnaku kuchynskému, pretože obsahuje rovnaké zlúčeniny. Navyše zelené listy medvedieho cesnaku obsahujú chlorofyl, zelený fotosyntetický pigment, v ktorom je ukrytá energia slnka. Je prvou jarnou rastlinou, ktorú môžeme konzumovať.

Z mnohých, na organizmus priaznivo pôsobiacich účinkov, spomeniem len niektoré: prečisťuje tráviaci systém a obličky, močové cesty, podporuje močenie, priaznivo vplyva na vencové tepny srdca, čistí zahlienené pľúca, priedušky a zmiernuje dýchacie ťažkosti, znižuje krvný tlak, pôsobí pri nespavosti, zabraňuje kôrnateniu ciev a skleróze, má antibakteriálny účinok, ktorý súvisí so schopnosťou zvýšiť odolnosť buniek voči baktériám. Listy alebo cibulky medvedieho cesnaku sa konzumujú v čerstvom stave. Listy sa môžu uložiť aj na zimu, ak ich zalejeme alkoholom a dva týždne necháme vylúhovať, potom scedíme a používame po kvapkách (pijeme alebo natierame rany). Čerstvé nakrájané listy sa dajú konzumovať nakrájané na maslovom alebo syrovom chlebe, ako korenina – jemne posekaný do hotovej polievky, ako šalát – na rôzne spôsoby. Podobne listy môžeme zaliať vriacim mliekom. Po 2-3 hodinovom odstáti precedíme a pijeme po dúškoch, hlavne pri kašli, prípadne pri poruchách zaspávania. Táto rastlinka je mimoriadne účinným liekom a skvele dochutí i vaše pokrmy. Chuťovo sa blíži pažitke skombinovanej s cesnakom. Je vhodná aj pre deti, ktorým takto môžete poskytnúť mnoho ochranných látok.

Ingrid Ševčíková

Multifunkčné ihrisko už rok v prevádzke

Po jednoročnom využívaní multifunkčného ihriska môžeme konštatovať, že to bola účelne vynaložená investícia. MFI je v prípade priaznivého počasia každodenne využívané najmä žiakmi a mládežou obce. V zimnom a jarnom prechodnom období MFI používali aj žiaci a muži na jarnú prípravu. Oproti začiatkom jeho používania sa zvýšila aj disciplína a ohľaduplnosť hráčov.

Už sa nevyskytujú prípady, ako v začiatkoch, keď niektorí chlapci skúšali hrať futbal aj v klasických kopačkách. Po niekoľkých upozorneniach sa presvedčili, že je nevyhnutná vhodná obuv, ako sú tarfy na umelý trávnik, resp. halové tenisiky a pod. Taktiež už v menšej miere sa vyskytuje silové prudké nakopávanie lopaty na mantinely. I keď to mantinely zatiaľ vydržali, postupnou únavou materiálov tomu tak nemusí byť stále. V prípade úmyselného poškodenia musí prevínilec počítat so sankciou za prípadnú opravu. Montáž kamerového systému umožňuje aj späťne skontrolovať, kto a kedy čo spôsobil.

Drobné poškodenie, alebo pokazenie vybavenia MFI, ako je povolenie gumovej prichytky ochrannej siete, ulomenia háčika ochrannej siete, alebo odlepenie umelej trávy z ochranného krytu šachtičky tenisového stĺpika a pod., je potrebné ihneď nahlásiť správcovi MFI na odstránenie závady a nečakať až na to príde sám, čo i pri temer každodennej obhliadke nemusí zistiť.

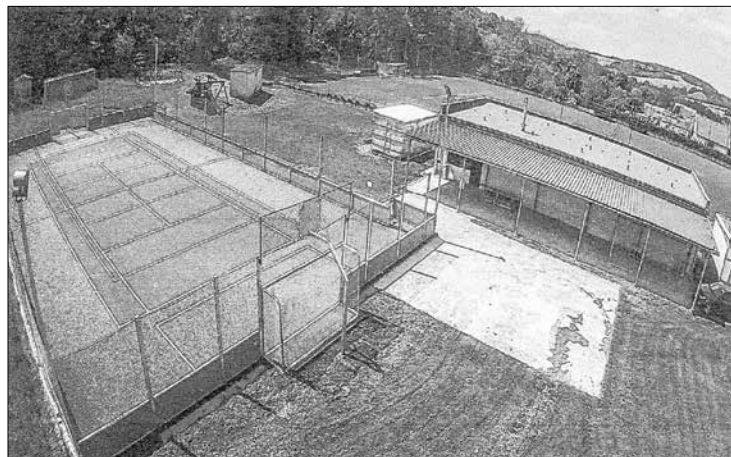
Určitá nedisciplinovanosť, najmä malých detí – žiakov, sa vyskytuje v zadnej časti za MFI pri posilňovni, kde si zriaďovatelia - juniori zložili posilňovacie zariadenie, z ktorého im už títo mali „dobrodinci“ stihli odmontovať rôzne kladky a iné súčiastky, a takto celé posilňovacie zariadenie znefunkčnili. Ich vynachádzavosť sa prejavila i 14.4.2017 od 14:12:15 hod. do 14:13:51 hod. keď z piatich malých detí najskôr štyria zdvihli traktorovú pneumatiku, ktorú tam majú juniori na posilňovanie svalov, kotúľali ju smerom od suchých WC a na popud piateho z nich pneumatiku začali guľať späť, smerom do suchých WC, kde ju určite práce umiestnili. Nejde ani tak o prejav akejsi lotroviny, ale o to, že táto pneumatika má svoju váhu a mohla pri jej neudržaní niektorého z nich privaliť a zraniť.

V tomto prípade mi nejde o to, ďalej pátrať, ktorí to boli – fotky mám, ale ich vyzývám, ak vedia čítať, že je to symbolicky zdvihnutý prst s upozornením „no, no“. Nabudúce už bude nasledovať sankcia „bac, bac“.

Pišem to preto, lebo v tejto časti postupne chceme vybudovať detské ihrisko, kde je zatiaľ postavený darovaný domček od pána Šusteka so šmykľavkou a hojdačkou, ktoré sú už teraz často používané malými deťmi a v dohľadnom čase by mali pribudnúť ďalšie časti. Bolo by zlé, ak aby sme si nevedeli poradiť s malými nespratníkmi. Preto dávam i do pozornosti rodičov detí do 14 – 15 rokov, aby počítali s tým, že ak ich „ratolesti“ čosi vyvedú, budú za nich znášať dôsledky. Kamerový systém je v pohotovosti 24 hodín. Verím, že po dôraznom upozornení všetkých zainteresovaných detí ich rodičmi nebude dochádzať k ďalším nedorozumeniam.

Ďakujem.

Dušan Filip, správca MFI

24. júna 2017 sa uskutoční oslava 70. výročia založenia TJ Zavažan Kálnica

Účelom nasledujúcich pár riadkov k 70. výročiu TJ Zavažan je, okrem pozvania širokej verejnosti na oslavu, aj spoločné zamyslenie sa nad jej 70-ročnou činnosťou.

Podľa pamätníkov už od roku 1935 si začali mladí futbalisti merať sily aj so susednými dedinami. Neorganizovaný záujem o futbal postupne prerástol v potrebu cieľavedomejšie sa zaoberať športovou činnosťou, až prišlo obdobie roku 1947, kedy bola založená Dobrovoľná športová organizácia SOKOL so zameraním najmä na futbal.

V prvých rokoch fungovania organizácie bolo ihrisko na Medňanských lúkach a neskôr, od roku 1951, bolo premiestnené na lúky na Trnatých, ktoré boli najrovnejšie a bližšie k dedine. Väčšine vlastníkov lúk na Trnatých boli tieto pozemky zamenené za 5 ha poľa na Potrhaných. V tom období sa mužstvá prezliekali pod jablňou pri potoku, v ktorom sa hráči po zápase aj umývali.

V roku 1960 dochádza k premenovaniu Telovýchovnej športovej organizácie SOKOL na TJ Zavažan Kálnica. V roku 1964 sa uskutočnila výstavba pôvodných drevených kabin zakúpených za 6 000 korún, na ktoré sa zložilo 6 organizácií z obce, za čo mali právo ich užívať pri zábavách. Tieto kabíny slúžili až do marca 1973, kedy začala výstavba súčasných kabin. Za 15 mesiacov, teser 200 občanov, odpracovalo viac ako 7 400 brigádnických hodín. Kabíny boli slávnostne otvorené v júni 1974. V roku 1979 bola prevedená prekládka potoka nad ihriskom, kde bolo možné vybudovať náhradné tréningové ihrisko. V roku 1981 bol za kabinami vybudovaný prístrešok pre autobus TJ. V rokoch 1987-88 bola prevedená rozsiahla rekonštrukcia hracej plochy s bariérovým ohradením ihriska. V roku 1995 bola vybudovaná prípojka obecného vodovodu do športových kabin. V roku 2007 veterná smršť zobrala strechu na kabinách, ktorá bola za 10 dní, po odfinancovaní Obcou Kálnica, vybudovaná nová. V roku 2008 sme odpredali vlastný telovýchovný autobus, ktorý sme vo vlastnej réžii už nedokázali ďalej prevádzkovať. V nasledujúcom roku sme na splátky zakúpili za 120 tisíc korún traktorovú kosačku, ktorá nám s určitými technickými problémami slúži doteraz. V roku 2014 sa nám podarilo dobudovať ochrannú sieť okolo ihriska. V roku 2016 bolo vybudované multifunkčné ihrisko, ktoré v našej obci vylepšilo podmienky na športovanie.

Samostatnou kapitolou by bolo vymenovávanie, čo všetko sa uskutočnilo a bolo zrealizované v lyžiarskom stredisku na Pieskoch. Faktom je, že po rokoch výstavby vlekov od roku 1982 až po rok 1995, kedy sa uskutočnilo u nás Majstrovstvá sveta seniorov v lyžovaní na tráve, nastal útlm a lyžovanie na tráve v Kálnici skončilo. Bolo to obdobie veľmi úspešné, počas ktorého naši pretekári tvorili základ reprezentačného družstva Slovenska v lyžovaní na tráve a zúčastňovali sa a boli úspešní na významných celosvetových pretekoch.

Samostatnou kapitolou by bolo vymenovávanie, čo všetko sa uskutočnilo a bolo zrealizované v lyžiarskom stredisku na Pieskoch. Faktom je, že po rokoch výstavby vlekov od roku 1982 až po rok 1995, kedy sa uskutočnilo u nás Majstrovstvá sveta seniorov v lyžovaní na tráve, nastal útlm a lyžovanie na tráve v Kálnici skončilo. Bolo to obdobie veľmi úspešné, počas ktorého naši pretekári tvorili základ reprezentačného družstva Slovenska v lyžovaní na tráve a zúčastňovali sa a boli úspešní na významných celosvetových pretekoch.

TJ Zavažan – jarná sezóna

Jarná futbalová sezóna je v plnom prúde. TJ Zavažan v nej pravidelne nastupuje s družstvami mladších žiakov a mužov.

Mladší žiaci v IV. lige U 13 majú po odohraní 18 zápasov bilanciu 11 – 2 – 5 so skóre 88:34, čo im zabezpečilo pekné 3. miesto s 35 bodmi. O pomerne vysoký počet nastrielaných gólov sa postarali najmä Stanislav Tyzner (2. miesto v tabuľke strelcov s 36 strelnými gólmi) a Oliver Pavlech (9. miesto s 21 gólmi). Je vidieť, že zimná príprava v hale v Kočovciach a pravidelné tréningy sa priaznivo podpísali na výkonoch našich žiakov.

Družstvo mužov nastupuje v VII. lige JUH, v ktorej sa po odohraní 21 zápasov nachádza na 7. mieste s bilanciou 8 – 6 – 7 so skóre 38:24. Výkony mužstva a niekedy aj výkony rozhodcov družstvu mužov priniesli 30 bodov. V zápasoch sú vidieť pekné futbalové momenty, ktoré sa striedajú s množstvom nepremených šancí. Na sociálnych sieťach sa objavili videá Erika Doboša a Andreja Važana, ktorí vsietili góly nádhernými strelami z priamych kopov a patria medzi najkrajšie góly jarnej časti.

V júni čaká Telovýchovnú jednotu „milá povinnosť“, a to oslava 70. výročia založenia TJ, ktorá sa uskutoční dňa 24. 6. 2017 spolu s kamarátmi a priateľmi z družobnej obce Popovice. Všetci ste srdečne vítaní.

Ondrej Ševčík

V súčasnosti veľmi aktívnu činnosť prevádza stolnotenisový oddiel, ktorý má v oblastných súťažiach dve družstvá hrajúce 5. a 6. ligu. Aktívny je i turistický oddiel, ktorý organizuje i cykloturistické akcie.

Futbalový oddiel mal dlhé roky v minulosti v súťaži ObFZ Trenčín prihlásené družstvá žiakov, dorastencov a mužov. V súčasnosti sú to len dve družstvá, a to mladších žiakov a mužov. V posledných rokoch upadá u mládeži záujem o pravidelné športovanie, i keď podmienky pre futbal máme veľmi dobré. Ak sa čosi nezmení, hrozí nám, že v krátkej budúcnosti nedokážeme prihlásiť do súťaže samostatné mládežnícke družstvá, čo sa môže následne prejavíť i u mužstva dospelých.

Z tejto krátkej rekapitulácie fungovania našej športovej organizácie vyplýva, že tak ako v minulosti, tak i v súčasnosti to nebolo a nie je jednoduché. Za všetkým, čo bolo vykonané, je každodenná mravčia práca niekoľkých generácií športovcov, trénerov a funkcionárov klubu.

Preto i touto cestou chcem všetkých, ktorí sa akýmkoľvek spôsobom podieľali na činnosti TJ Zavažan Kálnica v minulosti i v súčasnosti, pozvať v sobotu 24.6.2017 na futbalový štadión v Kálnici, na športovo-zábavné popoludnie, usporiadané pri príležitosti 70. výročia založenia TJ Zavažan Kálnica, za účasti priateľov z družobnej TJ Družstevník Popovice z Českej republiky.

Podrobný program osláv je uvedený na inom mieste.

Dušan Filip, predseda TJ Zavažan

Program osláv 70. výročia TJ Zavažan Kálnica

24. jún 2017

11,30 - 13,00 Privítanie priateľov z Popovic na Ocú s občerstvením.
 13,00 - 14,00 Prehliadka izby tradícií a presun na ihrisko TJ
 14,00 - 14,30 Oficiálne otvorenie, príhovor predsedu TJ, starostu a hostí
 14,40 - 15,00 Kultúrna vložka I. časť - Holky z Popovic
 15,00 - 16,30 Stolnotenisový zápas Kálnica - Popovice (v KD)
 15,00 - 16,30 Futbalový zápas "Starí páni" Kálnica - Popovice
 16,40 - 17,00 Kultúrna vložka II. časť - Holky z Popovic
 17,00 - 19,00 Futbalový zápas "Muži" Kálnica - Popovice
 19,30 - 19,50 Vyhodnotenie športového dňa
 20,00 Zábava v areáli: Rockové kapely z Popovic a Kálnice
 21,30 Zapálenie Jánskej vaty - občerstvenie: guláš, živánska, pivo, kofola...
 Vstup voľný, pridte sa zabaviť!

70. výročie TJ ZAVAŽAN KÁLNICA

Stolnotenisový oddiel informuje

Naše stolnotenisové mužstvo bolo v sezóne 2016-2017 celkom úspešné. Prihlásili sme sa do dvoch súťaží 5. a 6. ligy trenčianskeho kraja. V 5. lige náš tím obsadil 7. miesto a dá sa povedať že sme sa už udomácnili v súťaži. Dôsledkom toho je aj umiestnenie na popredných priečkach v individuálnych štatistikách Erika Kukučku a následne aj účasť na TOP 12, čo je turnaj dvanástich najlepších hráčov 5. a 6. ligy, na ktorej sa umiestnil na 7. mieste. Hráči v 6. lige sa umiestnili na 5. mieste. Veľká škoda je, že sa neuskutočnil ďalší ročník turnaja obcí pre malú účasť. Ďalšie ročníky sú otáznne. Je chvályhodné, že kálnický pingpong sa nestratil ani na vo vyšších súťažiach v podobe nášho bývalého hráča Miloša Trga, ktorý hrá 2. ligu za tím Skalica „A“ Trnavského kraja, a tento rok sa umiestnil na 24. mieste v individuálnych štatistikách celej súťaže. Ďalší úspešný krok sa mu podaril, keď vstúpil do manželstva s priateľkou Marikou Vrbovou 29. apríla 2017 v Skalici, čím mu ešte raz blahozeláme. Ďakujem všetkým hráčom za úspešné reprezentovanie obce a aj všetkým ostatným, ktorí sa podieľali na úspešnej realizácii tejto sezóny.

Lintner Dalibor, predseda STO

Maratón odštartoval šéf TSK Jaroslav Baška

Kálnickí účastníci maratónu - 49 km: v ľavo Martin Markech a v pravo Ján Krchnavý s manželkou

Birell BikeFest 2017

**Siedmy ročník najväčšieho bicyklového festivalu na Slovensku
26. – 28. máj 2017 Bikepark Kálnica**

Birell BikeFest 2017 začínal v piatok 26. mája 2017 v bikeparku Kálnica a vyvrcholil v nedeľu obľúbeným maratónom. Tento rok festival trval plné 3 dni. To znamenalo viac času na súťaženie v jednej z 11 disciplín alebo na testovanie bicyklov z viac ako 460 modelov od 39 značiek.

Výhodné registrácie online

Online registrácia bola so zvýhodneným štartovným, súťažiaci si mohli vybrať jednu z 11 disciplín. Aj tento rok sa mohli tešiť na obľúbené disciplíny ako BeFly Dual Pumptrack, XC Eliminator, CTM Enduro Race, ktoré sa tento rok stali súčasťou Stredoeurópskej enduro série. Najextrémnejšia šou festivalu – Garmin Slopestyle bola už tretikrát súčasťou Freeride Mountain Bike World Tour s bronzovým statusom. Zaradenie v tejto sérii je zárukou medzinárodnej účasti špičkových riderov, ktorí predviedli svoje najlepšie skoky a polety. V nedeľu festival vyvrcholil obľúbeným Kellys BikeFest maratónom, ktorý organizačne zabezpečil skúsený tím Slovenského cykloklubu. Tento rok sa navyše rozšíril počet kategórií na kratšej, 23 km trati. Viac štartujúcich bolo aj v e-bikovej kategórii.

V predstihu odporúčali rezerváciu bicykla na testovanie. Obľúbené modely sa miňali skutočne rýchlo. Online rezerváciou ušetrili nielen peniaze, ale aj čas, ktorý mohli na mieste venovať naplno testovaniu. Organizátori tiež ponúkli možnosť úrazového poistenia pretekárov a zodpovednosti za škodu pri testovaní bicyklov. Poistiť sa dalo výhradne online pri registrácii na preteky alebo pri rezervácii bicykla na testovanie.

Bohatý sprievodný program

Na Birell BikeFeste 2017 ste mohli zažiť neopakovateľnú atmosféru najväčšieho bicyklového festivalu na Slovensku, a to úplne zadarmo. Celé tri dni

Súťaž riderov

bol na voľné jazdenie k dispozícii areál bikeparku a všetky trate. Najmenší sa zabavili v Kenzel detskej zóne. A na tých, čo aktívne nejazdia, čakal bohatý sprievodný program. Tých, ktorí sa cez deň nezničili na bikoch či povzbudzovaním, dorazili večerné párty s nabitým hudobným line-upom.

Ján Hladký pred štartom na polmaratón 23 km

V piatok BikeFest odpálil hip hopovú zábavu plnú zvučných mien domácej scény ako Vec, Zverina, Bekim či Hafner s Beyuzom. Sobotná Drum&Bassová Trident Night určite nezaostávala. Na hlavnom pódiu sa predstavili aj zástupca prvej ligy európskeho drum and bassu B-Complex. Ak vás párty nezlákala, v Red Bull TV Cinema ste si mohli vychutnať tie najlepšie bikové filmy.

Viac informácií nájdete na www.bikefest.sk

Petra Líptajová, PR konzultant (upravené)

Fotó: Ján Valovič

Pohľad na preplnený areál Piesky